P

Cena numeru 15 groszy

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

Dzisiejszy numer zawiera 12 stron

REPUBLIKA

ROK XVII. | ŁÓDŹ. CZWARTEK, 16 LUTEGO 1939 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY | № 47

Gigantyczne zbrojenia Wielkiej Brytanii

Ponad miliard funtów na obronę narodową preliminował rząd angielski

Londyn, 15 lutego.

(Pat) Kanclerz skarbu sir John Simon zakomunikował dziś w Izbie Gmin że w poniedziałek i wtorek przyszłego tygodnia odbędzie się dwudniowa debata nad nowym projektem finansowania zbrojeń, który rząd wnosi do Izby, a w myśl którego

RZĄD UPOWAŻNIONY MA BYĆ DO ZACIĄGANIA POŻYCZEK WEWNĘTRZNYCH NA FINANSOWANIE ZBROJEŃ W PODWÓJNEJ, NIŻ DOTYCHCZAS WYSOKOŚCI, T. ZN. DO 800 MILJN. FUNTÓW, ZAMIAST 400 MILJN.

Wydatki na dozbrojenie w ramach obecnego budżetu wynoszą po dziś dzień 210 miln. funtów, wobec tego, w ramach nowego projektu do pokrycia pozostaje około 600 miln. funtów. Nowy projekt wzorowany jest na poprzedniej ustawie, ale rozszerzony został objęciem również wydatków na obronę ludności cywilnej i na zakup żywności i innych niezbędnych artykułów.

Ogłoszona jednocześnie „Biała Księga" o sprawach obrony wykazuje, że preliminarz budżetowy na cele obrony na r. 1939-40 wyniesie około 523 miln. funtów, wobec 262 miln. w r. 1937-38 i 388 miln. w bieżącym roku budżetowym.

W ciągu pierwszych trzech lat pięcioletniego planu dozbrojenia wydatki na cele obrony wynosza 1.173 miln. funtów. Suma ta nie obejmuje dodatkowych wydatków na koszty obrony cywilnej i

DOTYCZY JEDYNIE WOJSKA, MARYNARKI I LOTNICTWA.

Jeżeli uwzględnić wydatki, związane z obroną cywilną — to całokształt wydatków w roku budżetowym 1939-40 wyniesie 580 miln. fnutów.

„Biała Księga" stwierdza, że

PIERWSZY ETAP PIĘCIOLETNIEGO PLANU ZOSTAŁ OBECNIE UKOŃCZONY,

że zdolność produkcyjna przemysłu została poważnie zwiększona i że trudności związane z produkcją zostały już w znacznym stopniu pokonane. Wszystkie 3 rodzaje broni otrzymują już

(Ciąg dalszy na str. 4-ej)

Zbrojenia powietrzne Francji

W Stanach Zjednoczonych zakupiono samoloty bombowe za 63 mil'ony dolarów

Paryż, 15 lutego.

(Pat) „Le Temps" ogłasza dziś szereg wiadomości dotyczacych rozbudowy francuskich sił lotniczych. Dziennik pisze: Plan rozbudowy armii powietrznej od czasu opracowania go przez min. Guy la Chambre w styczniu 1938 roku pozostaje niezmieniony. Polega on na wprowadzeniu do linii 2800 samolotów wojskowych najbardziej nowoczesnych, budowie około 480 kadłubów i 12 tys. silników. Poważne zamówienia, udzielane przemysłowi amerykańskiemu, w miarę wykonywania planu zmniejszają się i zakończone zostaną, zgodnie z planem, z wiosna 1940 r.

Niezależnie od dostaw zagranicznych, rozbudowywana jest produkcja krajowa.

Pierwsze samoloty bombowe zamówione w Ameryce przybęda do Francji w czerwcu. Z początkiem lata siła armii powietrznej poważnie wzrośnie. Ogólny koszt zakupionych samolotów nie został oficjalnie ogłoszony. Nieoficjalnie wymieniają kwotę 63 miliony dolarów, t. j. mniej więcej około 2 miliardów franków.

*

Waszyngton, 15 lutego.

(Pat) Izba reprezentantów uchwaliła program dozbrojenia Stanów Zjednoczonych, którego wykonanie bedzie kosztowało 552 miliony dolarów.

Komisja morska Izby uchwaliła kredyty w kwocie 68.400 tys. dolarów na rozbudowę amerykańskich baz lotniczych i morskich na Alasce, Pacyfiku i morzu Karaibskim.

Sensacyjna dymisja gabinetu węgierskiego

Premier Imredy, autor ustaw antyżydowskich, musiał ustąpić, ponieważ dowiedziono mu, że jego prababka była... Żydówką!

Budapeszt, 15 lutego.

(PAT). Węgierska Agencja Telegraficzna donosi oficjalnie:

Dziś o godz. 9.30 odbyło się posiedzenie rady ministrów, na którym,

NA WNIOSEK PREM. IMREDY'EGO POSTANOWIONO ZŁOŻYĆ NA RĘCE REGENTA DYMISJĘ GABINETU.

Po zakończeniu posiedzenia Imredy przyjęty został na audiencji przez regenta i złożył dymisję. Regent przyjął dymisję i powierzył gabinetowi dalsze tymczasowe prowadzenie resortów.

Budapeszt, 15 lutego.

(PAT). PREMIER IMREDY OŚWIADCZYŁ NA ZGROMADZENIU STRONNICTWA RZĄDOWEGO, IŻ POWODEM JEGO DYMISJI BYŁO STWIERDZENIE OPOZYCJI, ŻE JEDNA Z JEGO PRABABEK, ŻYJĄCA W EPOCE NAPOLEONA I, BYŁA ŻYDÓWKĄ.

PREMIER PODKREŚLIŁ ŻE UWAŻA UPRAWIANĄ PRZEZ SIEBIE POLITYKĘ ZA SŁUSZNĄ I KONIECZNĄ DLA KRAJU.

Imredy oświadczył ponadto, iż dotychczas był przekonany, że rodzina jego nie posiadała żadnej domieszki krwi żydowskiej. Dopiero przed kilku dniami nieznane mu dotychczas dokumenty wykazały, że

JEDEN Z JEGO PRZODKÓW ZE STRONY MATKI NIE POCHODZIŁ Z RODZINY CHRZEŚCIJAŃSKIEJ I W R. 1814, w 7-YM ROKU ŻYCIA PRZYJĄŁ CHRZEST.

Budapeszt, 15 lutego.

(PAT). Rezygnacja premiera Imredy, umotywowana tym, iż jeden z jego przodków ze strony matki był pochodzenia żydowskiego, jak również okoliczność, iż rezygnacja ta nastąpiła właśnie w czasie debaty parlamentarnej nad zaprojektowaną przez rząd premiera Imredy'ego surową ustawą antyżydowską, wywołały duże wrażenie w tutejszych kołach politycznych.

W kołach tych panuje przekonanie, iż decyzja dotychczasowego szefa rządu węgierskiego posiada specyficzne znaczenie, szczególnie ze względu na obecne warunki wewnętrzno - polityczne. Niedawne odrzucenie znaczną większością głosów przez izbę wyższą projektu ustawy rządowej o kumulacji posad było wskazówką, iż konserwatywni, rekrutujący się z arystokracji i klas posiadających członkowie izby wyższej nie sympatyzują w swej większości z radykalną polityką reform Imredy'ego.

Koła zachowawcze, zdaniem tutejszych obserwatorów, pragnęły doprowadzić do rozgrywki z rządem możliwie jaknajprędzej, a w każdym razie przed dyskusją na temat projektu ustawy o reformie rolnej. Dobrą okazję do tego dostarczyła ustawa antyżydowska.

Zaakcentowanie przez ustępującego premiera podania się do dymisji przede wszystkim ze względów osobistych nie pozwala wątpić, że nowy rząd podkreśli ciągłość zarówno polityki wewnętrznej jak i zagranicznej. Mimo to jednak należy przypuszczać, że tempo realizacji reform ulegnie pewnemu zwolnieniu

Jako szef przyszłego rządu wymieniany jest dotychczasowy minister oświaty hr. Paweł Teleky. Nie można dziś jeszcze ustalić, jaki stosunek sił wytworzy się w nowym parlamencie, i czy nowy rząd będzie w stanie uzyskać odpowiednią większość. W tych warunkach wydaje się, że nowy gabinet posiadać będzie charakter przejściowy.

Anglia uzna rząd gen. Franco,

po porozumieniu się z rządem francuskim

LONDYN, 15 lutego.

(PAT). Gabinet brytyjski obradował dziś nad sprawą uznania rządu generała Franco.

GABINET JEDNOMYŚLNIE ZADECYDOWAŁ W ZASADZIE UZNANIE GEN. FRANCO DE FACTO,

ale ogłoszenie tej decyzji nastąpi dopiero po porozumieniu się z rządem francuskim. Gabinet udzielił w tej sprawie pełnomocnictw premierowi Chamberlainowi i lordowi Halifaxowi.

PARYŻ, 15 lutego.

(PAT). Senator Berard przyjęty był dziś przez ministra Bonneta na dwugodzinnej konferencji. W czasie tej konferencji zastanawiano się nad całością zagadnień hiszpańskich, o których senator Berard rozmawiać ma w Burgos.

Sen. Berard konferował dziś również z ambasadorem francuskim przy rządzie regpublikańskim Jules Henry, który bawi obecnie w Paryżu.

Przypuszczalnie w czasie pobytu w Hiszpanii

SEN. BERARD PRZYJĘTY BĘDZIE PRZEZ GEN. FRANCO.

PARYŻ, 15 lutego.

(PAT). Minister spraw zagranicznych rządu madryckiego Alvarez del Vayo przybył dzisiaj samolotem z Madrytu do Paryża aby odbyć konferencję z prezydentem Azaną, rezydującym w ambasadzie hiszpańskiej w Paryżu.

Informacja ta wywołała duże poruszenie i poważne niezadowolenie we Francji, ponieważ prezydent Azana jest de facto emigrantem, mimo to jednak odbywa narady z wysłannikami rządu madryckiego i wykonuje niejako swe funkcje prezydenckie, przeciwko czemu zastrzegała się nie tylko prasa prawicowa, ale również w półoficjalnym artykule dziennik „Le Temps".

NOWY TRZYLETNI PLAN INWESTYCYJNY

Wiceprem. Kwiatkowski o sytuacji gospodarczej w kraju.— 1.250 milionów zł. na inwestycje publiczne w r. 1939

Warszawa, 15 lutego.

(PAT) P. wicepremier Kwiatkowski na posiedzeniu komisji inwestycyjnej sejmu wygłosił następujące przemówienie:

— Zagadnienie, które mamy dzisiaj rozpatrzyć, jest jednym z najbardziej zawiłych i skomplikowanych. W zależności od zajętego punktu widzenia, można ustalać całe szeregi sprzecznych sądów i sprzecznych postulatów, powołując się na zupełnie objektywne przesłanki.

Jednakże, gdybyśmy nawet ustalili wzorowe i ściśle kryteria cyfrowe, to staniemy natychmiast wobec

RÓŻNORODNOŚCI KRYTERIÓW PROGRAMOWYCH.

Krzyżują się tu wszystkie światopoglądy i wszystkie potrzeby. Preliminarz inwestycyjny, to wielkie pole bitwy stoczonej równocześnie przez wielu przeciwników. Tu następuje

STARCIE TENDENCYJ PRYWATNO-GOSPODARCZYCH Z RÓŻNYMI FORMAMI ETATYZMU.

Polityka planowych inwestycyj państwowych wiąże się jaknajściślej z

CAŁOKSZTAŁTEM POLITYCZNEGO I GOSPODARCZEGO ROZWOJU PAŃSTWA.

Nie mogą tu istnieć w harmonii obok siebie polityki sprzeczne. Tak np., jeżeli przywiązuje się wielką wagę do rozwoju inwestycyj, to nie można dopuścić do deficytowości budżetu zwyczajnego. Jeżeli inwestycje publiczne mają stwarzać podstawowe elementy wielkiej przebudowy strukturalnej w gospodarstwie społecznym, to

NIE MOGĄ ONE NIE TYLKO ZABIJAĆ, ALE NAWET ZBYTNIO UTRUDNIAĆ EKSPANSJI SIŁ PRYWATNO-GOSPODARCZYCH.

Jest obowiązkiem min. skarbu stwierdzić, że istnieje

określona granica naszych możliwości finansowych,

po której przekroczeniu szybko możemy się znaleźć w fazie kryzysu i ponownej martwoty gospodarczej.

W ciągu kilku lat odbyliśmy wielką drogę myślową i psychikę naszą przebudowaliśmy z defenzywnej na ofenzywną. Idzie tylko o to,

ABY DUCH OFENZYWNY NIE PRZESŁONIŁ NAM RZECZYWISTOŚCI,

a rzeczywistość zezwala nam na realizację dość poważnych wysiłków, mających fundamentalne znaczenie nie tylko dla państwa jako całości, ale i dla milionów obywateli, których sytuacja ulega stopniowej poprawie, a tempo tej poprawy — właśnie przy zachowaniu pewnego umiaru i

ZASADY „ŻYCIA Z OŁÓWKIEM I RACHUNKIEM W RĘKU" —

będzie się stale zwiększało.

Sądzę, że nie odbiegnę od obowiązku objektywizmu, gdy stwierdzę, że ani w okresie zaborczym, ani w wolnej Polsce, ani w okresie „prosperity" gospodarczej i dopływu miliarda złotych kredytów zagranicznych, ani oczywiście w okresie kryzysu, nie powstały nawet w przybliżeniu w tak krótkim okresie czasu tak wielkie dzieła w zakresie inwestycyj państwowych, jak obecnie.

Sytuację tę ilustrują bardzo dobrze cyfry: w roku 1934/35 inwestycyj publicznych, budżetowych i pozabudżetowych wykonano na 475 milionów, a w dwóch następnych latach 560 milionów i 612 milionów, przy czym udział skarbu państwa wynosił przeszło 70 procent. W następnym trzechleciu mamy skok, mianowicie: w roku 1937/38 — 994 miliony, w 1938/39 — 1.063 milionów, a w roku 1939/40 t. j. w pierwszym roku 3-letniego planu, 1.251 milionów.

Tak więc w trzechleciu 1934/5 — 1936/7 suma przeznaczona na inwestycje publiczne wynosiła 1.648 milionów, a w następnym

WYNIESIE 3.309 MILIONÓW,

nie licząc wydatków na cele remontu, inwestycyj wykonanych z kredytów francuskich na cele obronne oraz inwestycyj wykonanych w sposób bezpieniężny przy pomocy szarwarku, drzewa z lasów państwowych na budowę szkół i kredytów towarowych dla Funduszu Pracy.

W ciągu czterolecia 1934/35—1937/38 wydatki inwestycyjne na drogi i mosty wzrosły o 41 procent, na urządzenia pocztowe o 100 proc., na urządzenia kolejowe o 117 proc., na melioracje i regulację rzek o 138 proc., produkcję obronną o 345 proc.

Charakterystycznym i pozytywnym zjawiskiem przy tym jest to, że ten silny rozwój prac inwestycyjnych, opartych o dochody pozabudżetowe, dokonywał się przy równoczesnym

uzdrawianiu rynku pieniężnego,

zdezorganizowanego w Polsce przez kryzys, przez deficyty budżetowe, przez akcję oddłużeniową w rolnictwie, akcję oddłużenia samorządów oraz przez akcje konwersyjne zarządzone przeze mnie jako konsekwencja akcji poprzednich.

Sprawdzianem tej wielkiej ewolucji, dokonanej na rynku pieniężnym jest fakt, iż drenaż czy odpływ kilku milionów złotych z instytucyj finansowych w roku 1935 był wielkim wypadkiem, komentowanym w tak zwanych sferach finansowych, a odpływ 400 milionów złotych w jesieni roku 1938 nie wywołał na żadnym odcinku szczególnych trudności, a nawet nie osłabił wydatków na cele inwestycyjne, pochodzących z tego samego rynku pieniężnego.

Tym niemniej musimy sobie zdać sprawę, że realizacja naszych wydatków inwestycyjnych w perspektywie dłuższych okresów

UZALEŻNIONA JEST OD KSZTAŁTOWANIA SIĘ SYTUACJI NA RYNKU PIENIĘŻNYM.

Kapitalizacja pieniężna pochodzi normalnie z dwóch głównych źródeł: z oszczędności konsumpcyjnej i z zysków producenta, względnie jednostki gospodarczej.

To drugie źródło w okresie kryzysu wyschło prawie zupełnie, lecz od 3 lat jest ono odtwarzane. Co się tyczy rozwoju kapitalizacji pieniężnej w ramach zorganizowanego rynku kapitałowego, to rok 1937 był wyjątkowym na przestrzeni 20 lat niepodległości, bowiem

przyrost wkładów wynosił ok. 600 milj. zł.

To też rok 1937 reprezentował nadzwyczajną płynność na rynku pieniężnym. W stosunku do wzrostu wkładów rozszerzenie akcji kredytowej banku w zakresie kredytu krótkoterminowego nie przekroczyło we wszystkich instytucjach sumy 100 milionów złotych, wskutek czego

ROK 1937 ZAMKNIĘTY ZOSTAŁ ZNACZNYMI REZERWAMI FINANSOWYMI

przy niewykorzystanych możliwościach kredytowych instytucji emisyjnej.

SYTUACJA W . R. 1938 UŁOŻYŁA SIĘ, POD WPŁYWEM ZNANYCH WYDARZEŃ POLITYCZNYCH, CAŁKOWICIE ODMIENNIE.

W pierwszym półroczu 1938 r. mamy ubytek wkładów o 70 milionów. W drugim półroczu mamy również znaczny spadek wyrównany dopiero z pewną nadwyżką pod koniec roku.

RUN WRZEŚNIOWY

objął prawie wszystkie instytucje bankowe, pozbawiając je w ciągu dwuch tygodni ok. 400 milionów zł. wkładów. Na ultimo 1937 r. mieliśmy ok. 3.625 milionów zł. zarejestrowanych wkładów wszelkich typów. Po spadku we wrześniu do około 3.325 milionów zł. — wkłady te podniosły się na ultimo 1938 r. do kwoty 3.770 milionów zł., czyli wzrosły w ciągu całego roku ub. o niecałe 150 milionów.

Na osłabienie tempa akumulacji wkładów wpłynęło w r. 1938 większe, niż w roku poprzednim wykorzystywanie rezerw gotówkowych, na cele inwestycyjne, nie zaś, jak pozornie możnaby sądzić — zjawiska wyłącznie polityczne.

Przedewszystkim zwiększyły się potrzeby pieniężne życia gospodarczego, a co za tym idzie, zwiększyły się obroty i życie gospodarcze mogło gromadzić mniejsze rezerwy na rachunkach bankowych.

Pod wpływem wzrastających potrzeb kredytowych banki nie posiadały „niezatrudnionych" kapitałów, choć w roku 1937 istniało jeszcze bezrobocie kapitałowe, co spotęgowało ich rentowność.

Rachunki wynikowe w bilansach brutto banków prywatnych wykazują nadwyżkę dochodów brutto nad wydatkami za jedenaście miesięcy 1938 roku przeszło 31 milionów złotych, czyli dwa razy tyle, co w tym samym czasie 1937.

Zapotrzebowanie kredytowe na cele gospodarcze wzrasta, skutkiem tego wypłynęła

konieczność rewizji statutu Banku Polskiego

i dostosowania go do potrzeb ogólnych. Również rok 1938 wykazał bardzo charakterystyczne i bardzo ważne z punktu widzenia gospodarczego zjawisko, mianowicie

OBRÓT CZEKOWY OSIĄGNĄŁ REKORDOWĄ CYFRĘ 38 MILIARDÓW ZŁOTYCH

wyższą o 5 miliardów, niż w roku 1937, przyczym 76 procent całego obrotu czekowego przypada na obroty bezgotówkowe.

Z perspektywy dnia dzisiejszego rok 1939 przedstawia większe trudności mobilizacyjne finansowe, niż rok 1938, który operował kapitałem z roku 1937. Tym niemniej struktura gospodarcza początku roku 1939 jest zdrowsza, aniżeli była na początku roku 1938.

Rok 1939/40 będzie

ZAPOCZĄTKOWANIEM NOWEGO PLANU TRZECHLETNIEGO.

Plan trzyletni w naszych warunkach posiada wielką wagę dla całego życia gospodarczego. Mianowicie może on wywołać proces — o którym tyle już mówiono na komisji budżetowej — znacznego potanienia inwestycyj i obniżenia niektórych kosztów własnych, dlatego, że na podstawie planu trzyletniego sam przemysł jest w stanie lepiej przekalkulować i przygotować swe plany, aniżeli na podstawie planów doraźnych.

Oczywiście kładziemy w tym okresie wielki nacisk na

ZAGADNIENIA ZBROJENIOWE,

na zagadnienia obronne i do tych zagadnień obronnych dostosowany jest cały plan cywilny. Między tym miliardem dwustu milionami i ośmiuset milionami istnieje zupełnie ścisła korelacja, skoro powstają fabryki, to musimy do tego dostosować rozbudowę komunikacji, inwestycje gazyfikacyjne i elektryfikacyjne. W ten sposób cały szereg zagadnień wiąże się w jedną całość.

Pełny plan inwestycyjny na rok 1939/40 przedstawia się według obecnych przewidywań następująco: Inwestycje budżetowe 216 milionów, remont i konserwacja 42 miliony, obsługa zobowiązań inwestycyjnych w budżecie 156 milionów, Fundusz Pracy bez dotacji dla T.O.R. 70 milionów, akcja budowlana 43 miliony, inwestycje z ustawy (1/3 części planu trzyletniego) 666 milionów, kredyty towarowe i zagraniczne 36 milionów.

Do tych sum dodać można wydatki inwestycyjne samorządu terytorialnego 115 milionów złotych, województwa śląskiego 31 milionów złotych, kolej Śląsk—Gdynia 21 milionów złotych, inwestycje przedsiębiorstw i banków 55 milionów złotych. Razem więc

1.451 MILIONÓW.

Jeśli od tego odliczymy 200 milionów złotych na obsługę długów inwestycyjnych i na remonty, pozostanie

OKOŁO 1.250 MILIONÓW NETTO NA INWESTYCJE PUBLICZNE W 1939 R.

Celem, do którego dążymy, jest

zmiana struktury gospodarczej

Mamy zmienić oblicze miasta i wsi, cyfry dochodu społecznego i majątku narodowego. Jest to więc zadanie długofalowe, które z roku na rok wymaga coraz większych środków i bardzo systematycznego działania w ciągu długich lat. Jeżeli więc to jest naszym zadaniem, jeżeli na tym się koncentrujemy, to wiedz... metoda nasza musi być nieco inna. Musimy dostosować się do tego, aby to zasadnicze zadanie stało się bardziej możliwe.

Można finansować inwestycje z 4 źródeł: z nadwyżek budżetowych, z drenażu wewnętrznego rynku pieniężnego, można to czynić z dopływów kredytów zagranicznych i wreszcie z emisji znaków pieniężnych lub ich surogatów w ilości przekraczających potrzeby aktualnych obrotów gospodarczych.

(Ciąg dalszy na str. 9-ej)

Nowy projekt „kompromisowy" Chamberlaina:

Wstrzymanie imigracji Żydów do Palestyny,

podział na strefy żydowskie i arabskie, oraz rada ustawodawcza z większością arabską

Na wypadek wojny Anglia mogłaby liczyć na 50 tysięcy ochotników żydowskich

Londyn, 15 lutego.

(PAT) „Daily Herald" utrzymuje, że rząd brytyjski zamierza przedstawić Żydom i Arabom następujące kompromisowe rozwiązanie kwestii palestyńskiej:

1) Palestyna pod względem imigracji i sprzedaży Żydom ziemi
PODZIELONA ZOSTANIE NA ŚCISLE OGRANICZONE STREFY ARABSKIE I ŻYDOWSKIE.

2) W strefach żydowskich ustalone zostaną zgóry na rok kwoty dopuszczalnej imigracji, jak również uregulowane będzie nabywanie przez Żydów ziemi.

3) W STREFACH ARABSKICH NIE BĘDZIE DOPUSZCZONA ŻADNA IMIGRACJA ŻYDOWSKA, ANI TEŻ NIE BĘDZIE DOZWOLONA SPRZEDAŻ ZIEMI ŻYDOM.

4) Imigracja żydowska ograniczona ma być nietylko względami natury gospodarczej, ale również natury politycznej i innymi.

5) NIEPODLEGŁE PAŃSTWO ARABSKIE NIE BĘDZIE W PALESTYNIE UTWORZONE.

6) Ustanowiona zostanie
RADA USTAWODAWCZA PALESTYNY, W KTÓREJ UDZIAŁ ARABÓW BĘDZIE ZNACZNIEJSZY OD UDZIAŁU ŻYDÓW.

Polityka oparta na powyższych zasadach byłaby tymczasowa, gdyż wobec sytuacji międzynarodowej rząd brytyjski uważa, iż może zobowiązać się w tej sprawie jedynie na ograniczony okres kilku, lub kilkunastu lat.

Ze źródła całkowicie pewnego komunikują, że nieoficjalnie zostało już delegacji żydowskiej notyfikowane, że w przyszłości
NABYWANIE ZIEMI PRZEZ ŻYDÓW BĘDZIE DOZWOLONE TYLKO W PASIE NADMORSKIM.

Dzisiejszy „Daily Telegraph" zaznacza, że osiągnięcie porozumienia na mocy ograniczenia imigracji żydowskiej na okres przejściowy utoruje drogę do późniejszego porozumienia trwałego i szerszego.

Londyn, 15 lutego.

(PAT) W toku wczorajszej dyskusji z delegacją żydowską w ramach konferencji palestyńskiej wyłoniła się
KWESTIA BEZPIECZEŃSTWA PALESTYNY NA WYPADEK WOJNY.

Delegaci żydowscy podkreślili, że
ŻYDZI PALESTYŃSCY MOGĄ UDZIELIĆ ARMII BRYTYJSKIEJ WYDATNEJ POMOCY.

W chwili obecnej 15 tys. Żydów służy w Palestynie w rozmaitych formacjach obronnych i policji. Z tych 15 tysięcy można w każdej chwili zorganizować kilkanaście batalionów na stopie wojennej.

W CHWILI WYBUCHU WOJNY WIELU ŻYDÓW PALESTYŃSKICH I INNYCH ZACIĄGNĘŁOBY SIĘ DO BATALIONÓW OCHOTNICZYCH. ZE STRONY ŻYDOWSKIEJ PODANO LICZBĘ 50 TYSIĘCY OCHOTNIKÓW, KTÓRZYBY EWENTUALNIE ZGŁOSILI SIĘ DO SZEREGÓW.

Sprawa Palestyny na osi Londyn–Paryż

Bezpieczeństwo Francji i Anglii na Morzu Śródziemnym związane jest z problemem palestyńskim

Paryż, 16 lutego

Równolegle z rokowaniami palestyńskimi w Londynie, toczą się także w Paryżu, z całkowitym wyłączeniem uwagi publicznej, rozmowy francusko-angielskie w sprawie Palestyny.

Jak informują, wyniki rozmów paryskich mogą w konsekwencji wpłynąć w znacznym stopniu na dalszy bieg negocjacji londyńskich. Przedstawiciel angielscy usiłują obecnie w Paryżu pozyskać
ZGODĘ FRANCJI NA PLAN UTWORZENIA FEDERACJI, KTÓRA BY OBEJMOWAŁA SYRIĘ, LIBAN, PALESTYNĘ I TRANSJORDANIĘ, PRZY CZYM ŻYDZI MAJĄ OTRZYMAĆ PRAWO IMIGRACJI DO TYCH KRAJÓW NA OKREŚLONYCH WARUNKACH,
które mają dać rękojmię, że nigdy nie staną się na tych terytoriach większością.

Jak zapewniają,
RZĄD FRANCUSKI NIE JEST SKŁONNY DO TEJ KONCEPCJI,
szczególnie w odniesieniu do Syrii. Wobec tego Londyn pragnie pozyskać zgodę Paryża na plan węższy, mianowicie na połączenie Palestyny z Libanem. Anglia żywi nadzieję, że z czasem stałaby się aktualna koncepcja federacji szerszej.

Koła polityczne w Paryżu bardzo uważnie śledzą przebieg rokowań londyńskich. Koła te zdają sobie sprawę, że wyniki tych rokowań będą miały doniosłe znaczenie dla pozycji anglo-francuskiej na wschodzie basenu Śródziemnomorskiego, oraz dla rozwoju stosunków anglo-francuskich z Turcją. We wszystkich kołach podkreślany jest
SILNY ZWIĄZEK, MIĘDZY KONFERENCJĄ LONDYŃSKĄ A DĄŻENIEM DO UTRWALENIA POZYCJI OSI LONDYN - PARYŻ NA MORZU ŚRÓDZIEMNYM.

W obecnej sytuacji odgrywa poważną rolę także czynnik turecki. Turcja sprzeciwia się stanowczo idei powołania do życia federacji krajów arabskich, i gdyby Londyn w dalszym ciągu forsował tę koncepcję,
TURCJA ZDECYDUJE SIĘ NA POPARCIE SPRAWY ŻYDOWSKIEJ.

Tylko 1 adwokat z Łodzi wpisany na listę adwokacką

Warszawa, 15 lutego.

W wykonaniu uchwały Naczelnej Rady Adwokackiej, w dniu 4 lutego br ogłoszona została lista adwokatów w ramach kontyngentu ustalonego przez Ministerstwo Sprawiedliwości.

Rada Adwokacka w Warszawie wpisała na listę adwokacką Izby Warszawskiej 33 osoby, w tym z miasta Łodzi figuruje jeden tylko adwokat p. Józef Domański.

Nowa fala teroru arabskiego

Jerozolima, 15 lutego.

(PAT) Z południowej Palestyny donoszą ponownie o szeregu incydentów. W okolicy Nesszíona rzucono bombę na autobus żydowski, przy czym 9 osób poniosło cięższe i lżejsze obrażenia. Stacja kolejowa Raselain była ponownie ostrzeliwana. W Akko zastrzelony został wyrostek arabski, który mimo wezwania patrolu brytyjskiego do zatrzymania się chciał się ratować ucieczką.

Jerozolima, 15 lutego.

(PAT) Dyrekcja kolei palestyńskich podała do wiadomości o tymczasowym zawieszeniu komunikacji pasażerskiej i towarowej pomiędzy Palestyną a Transjordanią.

Komunikacja osobowa na głównej linii dolejowej pomiędzy Palestyną a Egiptem ograniczona została do trzech pociągów tygodniowo.

W pobliżu Akko wojskowy samochód wpadł na minę lądową. Jeden żołnierz został zabity, a dwóch odniosło rany. W Akko został ciężko postrzelony arabski funkcjonariusz celny. Rurociąg naftowy został ponownie uszkodzony i podpalony.

Nowe zarządzenia antyżydowskie w Czechach

Emigrantom wolno wywozić kapitały do wysokości 80 tys. koron, ale... po potrąceniu 20 procent

Praga, 15 lutego.

(Pat) Czesko - słowacka rada ministrów ogłosiła postanowienie w sprawie emigracji osób narodowości żydowskiej.

Postanowienie zawiera szczegółowe przepisy, dotyczące prawa wywozu waluty przez wychodźców Żydów, przyczym rozróżnia się dwie kategorie emigrantów: 1) Żydów obywateli czeskosłowackich i 2) Żydów obywateli obcych lub bezpaństwowych.

Żydzi obywatele czeskosłowaccy mają prawo do wywozu kwot nieprzekraczaj[illegible] tys. koron

PRZY WYWOZIE POWYŻEJ 15 TYS. KORON, 20 PROC. KWOTY ZOSTAJE POTRĄCONE PRZEZ PAŃSTWO, PRZY WYWOZIE PONAD 25 TYS. KORON ZOSTAJE POTRĄCONE 30 PROCENT.

Żydzi obywatele państw obcych lub bezpaństwowi mają prawo do wywozu kwot nieprzekraczających 30 tys. koron, przy czym potrąca się 20 procent z kwot powyżej 7.500 koron. a 50 proc. powyżej 15 tys. koron. Sumy uzyskane z potrąceń zostają przeznaczone na rzecz funduszu popierania emigracji żydowskiej.

Postanowienie rady ministrów głosi, że powyższe przepisy nie dotyczą osób narodowości czeskiej, słowackiej i karpatoruskiej, gdyż państwo nie zamierza popierać wychodźtwa ludności rdzennej a dąży jedynie do rozwiązania problemu emigracyjnego ludności żydowskiej.

Burza w sejmie

podczas dyskusji nad budżetem min. komunikacji. — Starcie słowne między min. Ulrychem a pos. Rudnickim

Warszawa, 15 lutego.

Na dzisiejszym plenarnym posiedzeniu sejmu dyskutowano nad budżetem Ministerstwa Komunikacji.

Ze strony posłów zarzucano Ministerstwu Komunikacji **zaniedbanie renowacji taboru i urządzeń kolejowych oraz zbyt powolne tempo inwestycyj kolejowych.**

Referent pos. Jahoda-Żółtowski przedstawił 3 rezolucje przyjęte przez komisję budżetową.

Pierwsza z nich wzywa Rząd do dalszego usprawnienia gospodarki dla umożliwienia zwiększenia wydatków na cele renowacji i inwestycyj, jako też do zwolnienia przyszłych budżetów PKP od wpłat do skarbu, dopóki stan urządzeń nie będzie doprowadzony do normy.

Druga rezolucja wzywa Rząd, ażeby w 1939 r. ewentualne nadwyżki wpływów ponad preliminowanych 12 mil. zł. obrócono przede wszystkim na cele renowacji taboru kolejowego.

Wreszcie trzecia rezolucja dotyczy przyśpieszenia budowy linij kolejowych Ława—Ostrołęka, Nowojelnia—Nowogródek.

Liczne głosy ze strony posłów niezależnych podnosiły się z krytyką sytuacji pracowników kolejowych, a przede wszystkim niskich uposażeń i niesprawiedliwego podziału remuneracji i premii oraz wielce wadliwej polityki personalnej, która dopuszcza do kolejnictwa siły nie fachowe.

Z niezwykle ostrym przemówieniem na ten temat wystąpił pos. Rudnicki (niezależny), z zawodu urzędnik pocztowy ze Lwowa.

Pos. Rudnicki stwierdza, iż główną winą złego stanu kolejnictwa są biura personalne przy dyrekcjach kolejowych, obsadzone przez niefachowców emerytów, bez żadnego przygotowania. Oni decydują, kto i gdzie ma pełnić swe funkcje, a ponieważ są to niefachowcy, nie mogą postawić właściwych ludzi na właściwych miejscach.

Tutaj wywiązała się ostra polemika między mówcą a ministrem komunikacji Ulrychem, który kilkakrotnie przerywał mówcy.

Pos. Rudnicki stwierdza, iż szefami personalnymi są działacze OZN.

Oświadczenie to przyjęte zostało wrzawą na ławach poselskich.

— Na stanowiskach tak odpowiedzialnych — ciągnie dalej mówca — nie wolno wykorzystywać swoich sympatyj politycznych na rzecz tego czy innego stronnictwa. Za dużo polityki za mało fachowości.

Słowom tym towarzyszy wrzawa na ławach poselskich, którą uciszyć musiał marszałek Makowski.

— Gdy ustalano kandydatury wyborcze, to zajmująca się tym komisja składała się z samych szefów personalnych.

— I mimo to został pan posłem — padł głos z ław poselskich.

— Jest to moja największa satysfakcja, iż mimo, że mój szef personalny żądał wycofania mojej kandydatury, odmówiłem i w wyborach przeszedłem.

Znowu wrzawa na ławach poselskich, którą uciszyć musiał marszałek Makowski.

Wreszcie pos. Rudnicki rozwodzi się nad sprawą dysponowania funduszami na zapomogi, krytykując metody wypłacania wielkich zapomóg wyższym urzędnikom, kosztem niższych.

Tutaj również wywiązuje sic bezpośrednia polemika mówcy z ministrem komunikacji. Kiedy mówca stwierdza, iż referenci nie dostali dodatku referendarskiego, gdyż dodatki dla naczelników zostały wypłacone z ich pieniędzy, i domaga się wyświetlenia sprawy. **Minister Ulrych poddaje w wątpliwość prawdomówność mówcy i stwierdza, że mówca nie powinien z trybuny poselskiej poruszać tych spraw, dopóki ich nie sprawdził.**

Pos. Rudnicki stwierdza dalej, że jego informatorzy są poważnymi kolejarzami i ewentualne dochodzenia niewątpliwie wykażą prawdę jego słów. **Minister Ulrych zapowiada, że sam sprawę tę sprawdzi.**

O godzinie 2-ej przerwano plenarne posiedzenie, aby umożliwić obrady komisji inwestycyjnej.

Wybór nowego Papieża

obwieści radio, zamiast tradycyjnego dymu

Rzym, 15 lutego.

Po raz pierwszy w historii Kościoła katolickiego nie będzie t. zw. „fumaty“, po każdym głosowaniu conclave.

Dotychczas kartki wyborcze palono w specjalnie zbudowanym piecu, którego rura prowadziła na balkon.

Czarny dym, wytworzony przy paleniu kartek przez dodanie garści mokrej słomy, oznaczał, że głosowanie nie dało wyniku, biały zaś, iż Papież został wybrany.

Obecnie wyniki głosowania będą ogłoszone przez radio watykańskie, co wywołało wśród ludności rzymskiej żal, że tradycyjny zwyczaj został zaniechany.

* * *

Citta del Vaticano, 15 lutego.

(PAT) **Dziś rano przy grobie Papieża Piusa XI w grotach watykańskich odprawiono Mszę Świętą żałobną za spokój duszy zmarłego Ojca Świętego.**

Na Mszy obecni byli członkowie rodziny Papieża oraz najbliższe otoczenie Zmarłego. Po Mszy Świętej groty watykańskie wypełniły tłumy wiernych, pragnących pomodlić się u trumny Papieża Piusa XI. Pierwsze dopuszczone zostały do sarkofagu dzieci.

Demarche Anglii w Rzymie

przeciw koncentracji wojsk włoskich w Libii

LONDYN, 15 lutego.

Według doniesień z kół miarodajnych ambasador angielski w Rzymie lord Perth w imieniu swego rządu zakomunikował w poniedziałek hr. Ciano, że Anglia dopatruje się we wzmacnianiu garnizonu w Libii naruszenia układu angielsko-włoskiego.

Również ataki prasy włoskiej przeciwko Francji są elementem zakłócających stosunki angielsko-włoskie.

Według informacji kół dobrze poinformowanych Ciano odpowiedział w stanowczym tonie, że Włochy podniosły tylko efektywną siłę swych oddziałów w Libii do stanu normalnego, to jest 160 tys. ludzi. To wzmocnienie było konieczne, ponieważ Francja trzyma pod bronią w Afryce północnej znacznie poważniejsze siły, dochodzące do 250 tys. ludzi. Ciano uchylił się od przyjęcia na siebie odpowiedzialności za kampanię prasową przeciw Francji i oświadczył, że całą winę za zadrażnienie stosunków ponosi rząd francuski.

Gigantyczne zbrojenia Wielkiej Brytanii

(Dokończenie).

obecnie w wielkiej ilości zapasy broni wszelkiego rodzaju i najnowszego typu.

PRODUKCJA ZBROJEŃ KONTYNUOWANA BĘDZIE NA CORAZ TO WIĘKSZĄ SKALĘ.

Przyszłe plany uzależnione będą — coprawda od sytuacji światowej, ale jak stwierdza „Biała Księga“, w danej chwili NIE SPOSÓB PRZEWIDZIEĆ, KIEDY SYTUACJA TA UMOŻLIWI ZWOLNIENIE TEMPA ZBROJEŃ.

Jeżeli chodzi o marynarkę projektowane jest włączenie do programu na rok 1939 budowy 2 dalszych pancerników, wobec czego ogółem 9 okrętów tego typu znajdować się będzie w budowie.

Ponadto program na r. 1939 przewidywać będzie budowę dodatkowych 2 flotylli, kontrtorpedowców, po 9 jednostek każda oraz 20 szybkich okrętów eskortujących najnowszego typu.

Rozpoczęta zostanie również budowa jeszcze jednego lotniskowca, wobec czego ogółem 6 lotniskowców znajdować się będzie w trakcie budowy. Poza tym przewidziana jest budowa 4 wielkich krążowników o działach 6-calowych oraz szeregu mniejszych jednostek morskich.

W CIĄGU NADCHODZĄCEGO ROKU BUDŻETOWEGO FLOTA BRYTYJSKA POWIĘKSZONA ZOSTANIE OGÓŁEM O 80 NOWYCH JEDNOSTEK BOJOWYCH W OGÓLNEJ WYPORNOŚCI 120 TYS. TON.

Jeżeli chodzi o wojska lotnicze, preliminarz na r. 1939 przewiduje WYDATKI NA SUMĘ PRZESZŁO 200 MILN. FUNTÓW.

W ciągu bież. roku budżetowego produkcja samolotów zwiększona została więcej niż dwukrotnie.

„Biała Księga“ stwierdza, ponadto, że w roku budżetowym 1938-39 ogólna liczba ochotników, oficerów i szeregowych, którzy zaciągnęli się do służby w lotnictwie wyniesie prawdopodobnie około 35 tys. ludzi. W ciągu roku 1939 odbędzie się zaciąg dalszych 20 tysięcy ludzi. Wydatki na obronę przeciwlotniczą, które w r. 1937 wyniosły tylko 3,5 miln. funt., dojdą w bieżącym roku budżetowym prawdopodobnie do sumy 9,5 miln. funtów, zaś w r. 1939-40 — znacznie przekroczą tę kwotę.

SPECJALNE SCHRONY STALOWE UDZIELĄ SCHRONIENIA DLA 10 MILN. OSÓB. Koszt tych schronów wyniesie 20 miln. funtów. Z końcem bieżącego roku rozdano w całej Wielkiej Brytanii 40 MILIONÓW MASEK GAZOWYCH.

Budżet min. rolnictwa

w komisji senackiej

Warszawa, 15 lutego.

Komisja budżetowa senatu obradowała dziś nad budżetem ministerstwa rolnictwa. Referat wygłosił sen. Kamiński, który obszernie omówił sytuację rolnictwa w Polsce.

W toku dyskusji zabrał również głos min. Poniatowski, wygłaszając obszerne przemówienie.

Zuchwałe włamanie

Wczoraj w godzinach wieczornych powiadomiono komendę policji o zuchwałym włamaniu dokonanym przez nieujętych dotąd sprawców do mieszkania Bronchy Finkler, przy ul. 6-go Sierpnia 34.

Włamywacze po sforsowaniu zamków u drzwi wejściowych splądrowali całe mieszkanie i wynieśli futra, garderobę, platery, biżuterię inne cenne przedmioty, po czym zbiegli.

Straty, jakie poniosła Finklerowa, sięgają kilku tysięcy zł. Na miejscu urzędowała komisja śledcza. (er)

Z dziejów Łodzi

Dnia 16 lutego 1919 r., jako w ostatnią niedzielę przed wyborami do pierwszej rady miejskiej w odrodzonej Ojczyźnie, odbyło się w Łodzi 397 zebrań wyborczych i wieców. Przemówienia wygłaszali najwybitniejsi przedstawiciele obozów politycznych, jak Daszyński, Bobrowski, Ziemięcki, Napiórkowski, Purtal, Rżewski, Remiszewski z P.P.S., Grabski, Sołtyk, Wierczak, Dymowski z obozu prawicowego, Dąbrowski, Wachowiak, Fichna, Waszkiewicz, Wojewódzki, Michalak, Chądzyński Adam z N.P.R., Grynbaum, dr. Thon, dr. Rosenblat jako syoniści. Na Łódź, jako pierwsze miasto w Polsce, w którym odbywały się wybory samorządowe, zwrócone były oczy całego kraju. Wybory dały zwycięstwo partjom robotniczym i porażkę prawicy.

Luty
16
Czwartek

Dziś Julianny, Juliana
Jutro Patrycjusza, Donata

Wschód słońca	6.50
Zachód słońca	16.49
Wschód księżyca	5.24
Zachód księżyca	14.41
Długość dnia	9.48
Przybyło dnia	2.18

Krótkie wiadomości

CZYTELNICTWO w ŁODZI ustawicznie wzrasta. W ciągu stycznia miejską bibliotekę publiczną odwiedziło 3662 czytelników, co jest frekwencją bardzo poważną. Największą poczytnością cieszą się dzieła krytyki literackiej oraz nauki społeczne. Poza tym dużą frekwencją cieszyły się miejskie wypożyczalnie książek.

***

BUDOWA NOWEGO GMACHU dla zarządu miejskiego przy ulicy Lindleya w sąsiedztwie gmachu kanalizacji i wodociągów już została ostatecznie zdecydowana. Plany zostały przez wydział techniczny opracowane i zarząd miejski wstawił do budżetu nadzwyczajnego odpowiednią pozycję na ten cel. W gmachu tym znajdą pomieszczenia te wydziały, które mieszczą się dotąd w lokalach prywatnych.

***

PŁONICA (SZKARLATYNA) panuje obecnie w Łodzi. W ostatnim tygodniu ilość zachorowań zwiększyła się dwukrotnie. Ponieważ jest to zasadniczo choroba wieku dziecięcego, zwrócono baczną uwagę na warunki higieniczne w szkołach powszechnych i średnich. Władze zdrowotne wydały również szereg zarządzeń profilaktycznych.

***

LUSTRACJA SANITARNA zakładów piekarskich przeprowadzona będzie w Łodzi w bieżącym tygodniu. Sprawdzony będzie stan natrysków i umywalni dla personelu, czystość odzieży personelu w czasie roboty, czystość samych ubikacyj, w których odbywa się zaprawa i wypiek pieczywa i t. d.

***

NOWE STUDNIE ULICZNE wiercone będą w roku bieżącym w szeregu punktów miasta, zwłaszcza w tych dzielnicach, które posiadają niezdatną wodę do picia i które nie będą jeszcze objęte pierwszą serią robót wodociągowych. Ogółem przewiduje się budowę czterech nowych studzien.

***

DZIŚ, W CZWARTEK, urzędować będzie dodatkowa komisja poborowa dla P.K.U. Łódź-Miasto I w wydziale wojskowym zarządu miejskiego przy Al. Kościuszki 19. Zgłosić się winni mężczyźni rocznika 1917 i starsi, którzy nie mają jeszcze uregulowanego stosunku do służby wojskowej, a mieszkają w obrebie 2, 3, 5, 8, 9 i 11 komisariatów policji.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Sadowska-Dancerowa (Zgierska 63), W. Groszkowski (11 Listopada 17), T. Karlin (Piłsudskiego 54), R. Rembieliński (Andrzeja 28), J. Chądzyńska (Piotrkowska 165), E. Miller (Piotrkowska 46),, G. Antoniewicz (Pabianicka 56), J. Ugorzelski (Dąbrowska 24a).

Dziś posiedzenie rady miejskiej

Expose budżetowe prez. Godlewskiego. — Deklaracje programowe radnych. — Interpelacje i wnioski

Dziś po raz drugi zbierze się **nowa rada miejska** na swe plenarne posiedzenie. Będzie to w kolejnym porządku posiedzenie trzecie, gdyż, jak sobie przypominamy, w ubiegłym tygodniu dwa posiedzenia odbyły się jednego dnia. Będzie to zarazem pierwsze posiedzenie właściwe, na którym **rada miejska przystąpi do prac, do jakich została powołana.**

Jak już donosiliśmy, porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia zawiera tylko trzy punkty: **wybór komisyj radzieckich, expose budżetowe prezydenta miasta oraz oświadczenia, interpelacje, wnioski nagłe i zwykłe.**

Wybór komisyj radzieckich nie spowoduje żadnych trudności ani nie przyniesie niespodzianek. Według obowiązującego dotychczas regulaminu obrad rady miejskiej, **wybory komisyj są proporcjonalne i w zasadzie się nie odbywają.** Dyrektor zarządu miejskiego Kalinowski, prowadzący protokuł, **oblicza dokładnie liczbę przedstawicieli jaką desygnuje do każdej komisji każdy klub radziecki według listy obecności i kluby ograniczają się właściwie tylko do podania nazwisk swych przedstawicieli.** Sam wybór wobec tego odbywa się już przez aklamację. Tylko cztery komisje będą dziś powołane — te, które są konieczne dla normalnego toku prac rady miejskiej: **finansowo-budżetowa, do spraw ogólnych, regulaminowo-prawna i dyscyplinarna.** Inne komisje: rewizyjna, komitet rozbudowy miasta, komisje do ulg podatkowych, opieki społecznej i t. d. następnie rada KKO będą wybrane później.

Zainteresowanie budzi **expose budżetowe prez. Godlewskiego.** Przypuszczalnie bowiem większość socjalistyczna, mając w perspektywie objęcie rządów na ratuszu, będzie chciała wprowadzić pewne **zmiany do preliminarza budżetowego** i skierować politykę samorządową na inne tory. Z tych względów uzasadnienie przez prez. Godlewskiego preliminarza budżetowego w tej postaci, w jakiej został przedłożony radzie wysłuchane będzie z dużym zainteresowaniem.

Ostatni punkt porządku dziennego, który przewiduje składanie oświadczeń, interpelacje i wnioski, zapowiada się szczególnie ciekawie. Wszystkie kluby radzieckie przygotowały już teksty **swych oświadczeń, które mają być czymś w rodzaju deklaracyj programowych.** Deklaracje te poruszą nie tylko sprawy gospodarki miejskiej, ale także ogólne, obejmujące **całokształt życia łódzkiego,** dlatego też opracowano je w klubach bardzo starannie. Treść tych deklaracyj trzymana jest narazie w najściślejszej tajemnicy.

Jeśli chodzi o wnioski—**jest ich mnóstwo.** Będą one zgłoszone niemal przez wszystkie kluby radzieckie. Niektóre z pewnością rozpatrywane będą w trybie nagłym, wywołując ożywioną dyskusję. Inne przekazane będą do komisyj radzieckich, które będą musiały wobec tego zebrać się w najkrótszym czasie i przystąpić do prac, by przygotować materiał na następne z kolei posiedzenie plenarne.

Według przewidywań, **następne posiedzenie rady odbędzie się za dwa tygodnie, poczym nastąpi przerwa do chwili przygotowania przez komisję preliminarza budżetowego.** (s)

Gmach urzędu wojewódzkiego

na Placu Dąbrowskiego. - Budowa rozpocznie się wkrótce

Jak się dowiadujemy, projekt budowy gmachu urzędu wojewódzkiego w Łodzi na Pl. Dąbrowskiego został już ostatecznie zatwierdzony przez władze. Urząd wojewódzki otrzymał też na ten cel specjalne kredyty, to też roboty nad zakładaniem fundamentów rozpoczną się wczesną wiosną.

Gmach zbudowany będzie w ten sposób, że zajmie on część tylko Placu Dąbrowskiego, natomiast całą jego szerokość, zasłaniając w ten sposób wjazd w ul. Dr. Sterlinga. Fronton gmachu zwrócony będzie na Pl. Dąbrowskiego.

W związku z tym nastąpi całkowita przebudowa Pl. Dąbrowskiego. (i)

Rozmowa z prez. J. Kwapińskim

„Będę się przyglądał i przysłuchiwał uważnie temu, co się w Łodzi dzieje, a dopiero potem zabiorę głos"

Bawił wczoraj w Łodzi, w związku z naradami klubu radzieckiego PPS i klasowych związków zawodowych nad preliminarzem budżetowym, wybrany na stanowisko prezydenta naszego miasta p. **Jan Kwapiński,** wiceprezes CKW PPS i prezes centralnej komisji klasowych związków zawodowych. Wykorzystaliśmy krótki pobyt p. Kwapińskiego w Łodzi, by nawiązać z nim pierwszy kontakt, by zapytać, co sądzi o potrzebach naszego miasta, co uważa za najpilniejsze dla Łodzi w hierarchii potrzeb i jakie są jego postulaty budżetowe, które umożliwiłyby mu wykonanie zamierzeń na stanowisku prezydenta miasta.

— Trudno mi jeszcze w tej chwili mówić coś konkretnego o potrzebach i postulatach budżetowych — oświadcza p. Kwapiński. — Będę się przyglądał i przysłuchiwał temu, co dziać się będzie zarówno w Łodzi, jak i w murach rady miejskiej. Zbadam dokładnie preliminarz budżetowy, a informowany będę przez łódzką organizację PPS bardzo szczegółowo o wszystkim, co może mnie interesować w przyszłości. Gdy więc po pewnym czasie przyjadę do Łodzi, będę lepiej zorientowany, aniżeli obecnie i wówczas będę mógł o sprawach gospodarki miejskiej w Łodzi rozmawiać.

— A co pan prezes sądzi o najpilniejszych potrzebach Łodzi?

— Potrzeby te są niewątpliwie bardzo wielkie. Ale widzi pan, ja pracuję od wielu lat w zawodówkach. Nauczyliśmy się w zawodówkach wielkiej dokładności i ścisłości. Nie obliczamy sum tylko na tysiące, lecz właśnie na grosze, nie obliczamy czasu według miesięcy, tygodni, dni, nawet godzin, lecz na minuty. Chcąc być nadal wierny tej ścisłości i dokładności, nie chciałbym mówić o rzeczach abstrakcyjnych. A nie mogę jeszcze mówić o rzeczach konkretnych.

— A kiedy to nastąpi?

— Nie wiem. Mam wrażenie, że cała sprawa rozwikła się bardzo szybko, a wówczas porozmawiamy o wielu rzeczach. Narazie, wolę wstrzymać się od wypowiedzi na tematy samorządowe.

P. Kwapiński jest wysoki, silnie zbudowany. Ma lat 53, ale wygląda znacznie młodziej wskutek jasnych blond włosów. Uścisk ręki ma charakterystyczny. Krótki i mocny. Zewnętrznie nie przypomina groźnego rewolucjonisty, który wsławił się zwłaszcza w akcji bojowej pod Rogowem. Ale wiecznie blizny na przegubach rąk, od kajdanów rosyjskich, świadczą o przeszłości kandydata na stanowisko prezydenta miasta, o jego udziale w walkach o wolność i niepodległość Polski. (s)

Miejski basen kąpielowy

ma być zbudowany przez Zarząd miasta

Jak już donosiliśmy, w tegorocznym miejskim programie inwestycyjnym przewidziana jest **budowa nowego zakładu kąpielowego dla północnej dzielnicy miasta.** W związku z tym wyłonił się obecnie projekt, który zostanie zrealizowany jeśli zarząd miejski otrzyma dodatkowe kredyty na ten cel — **budowy przy zakładzie tym wielkiego, nowoczesnego basenu kąpielowego.**

W ten sposób zakład kąpielowy spełniałby podwójną rolę — z jednej strony służyłby celom zdrowotnym, a z drugiej strony — celom PW i WF.

Podkreślić należy, że **Łódź nie posiada dotąd miejskiego basenu pływackiego, krytego, który mógłby być wykorzystywany również w okresie zimowym.** (i)

Powstało osiedle „bezpaństwowców"

na pograniczu między Czecho-Słowacją a Węgrami. — Na ziemi „niczyjej" osiedliło się 580 wysiedleńców. — Pracują zgodnie, dzieląc się zarobkami

Z Pragi donoszą:

Po utworzeniu nowej linii granicznej Czechosłowacji, powstało pomiędzy Czechami a Węgrami jedyne w swoim rodzaju osiedle **„bezpaństwowców"**.

Teren ten nie należy narazie do żadnego ze wspomnianych krajów, odnośna decyzja zostanie dopiero powzięta po uzgodnieniu jej w komisji mieszanej.

Na tym małym skrawku ziemi skupili się, w ilości kilkuset osób, ci, **którzy zostali wyrzuceni zarówno z Czech, jak też z Węgier.** Są to — w najdosłowniejszym znaczeniu tego określenia. **bezpaństwowcy.**

Jest ich ogółem 580. W liczbie tej przeważają mężczyźni... Większość z nich to rolnicy, poza tym są tam kupcy (38), szewcy (13), 2 inżynierowie oraz 1 lekarz i 1 adwokat....

Około czterystu tych „bezpaństwowców" pochodzi z Rosji. Uciekli już przed dwudziestu laty ze swej ojczyzny i mieszkali w Czechosłowacji. Reszta to **częściowo Węgrzy, częściowo Żydzi.** Tych ostatnich jest około 80...

Żaden z zainteresowanych krajów nie chce ich wpuścić, to też pogodzili się oni z losem i **stworzyli jedyną w swoim rodzaju gminę — „bezpaństwową".**

Pomiędzy obywatelami tej gminy istnieje wzruszająca wręcz harmonia. Pomagają sobie wzajemnie i starają się urządzić możliwie znośnie.

Ponieważ żadna instytucja filantropijna nie pomaga im — pomoc taka byłaby zresztą niemożliwa — **utrzymują się sami, zdobywając drogą usilnej pracy skromne środki utrzymania....**

Rolniyc **uprawiają bezpańską ziemię, szewcy otrzymują pracę od okolicznych wieśniaków.... Wszelkie zarobki idą do wspólnej kasy. Obywatele „bezpaństwowej" gminy obrali sobie naczelnika w osobie byłego handlarza Józefa Herszkowicza** (posiadał on dawniej w Czechosłowacji sklep z wyrobami tekstylnymi) i są zadowoleni, że mogą jako tako opędzić elementarne potrzeby....

Meszkają w drewnianych, parterowych domkach, wybudowanych przez kilkudziesięciu członków gminy. Ciasno jest tam, oczywiście, ale „ruch budowlany" trwa.... **Obaj inżynierowie** (jeden pochodzi z Węgier, drugi z Rosji) **budują zawzięcie wespół z rolnikami....**

Narazie mają dach nad głową i kawałek chleba. Ale — co będzie jutro? Jak długo jeszcze pozostawi się ich w spokoju? Jaka jest przyszłość tych **„europejskich Robinzonów"** dwudziestego wieku? Gdy regulacja granic pomiędzy Czechosłowacją a Węgrami będzie już definitywnie dokonana, teren, na którym powstała „gmina bezpaństwowców", **znajdzie się w granicach jednego albo drugiego państwa.** Powstanie wówczas niewątpliwie paradoksalna sytuacja: **jedno z państw otrzyma całe osiedle, składające się wyłącznie z takich obywateli, których wysiedliło, nie chcąc ich tolerować u siebie....**

Cóż będzie wtedy? Czy wyrzuci się ich z domków, które sami sobie zbudowali, i znów przepędzi? Dokąd? Co poczną ci „bezpaństwowcy" wówczas?

Jeden z dziennikarzy praskich, który odwiedził „gminę bezpaństwowców", zadał to pytanie „naczelnikowi" jej, kupcowi Herszkowiczowi. „Naczelnik" wzruszył ramionami i udzielił dziennikarzowi charakterystycznej odpowiedzi:

Oczywiście — nie wiemy co z nami będzie. Ale wiemy, że kiedyś, może za 50 — może za sto lat, profesorowie na uniwersytetach opowiadać będą studentom o takich jak my, i pouczać ich, jak to było w Europie w roku 1938—39...

P. wojewoda w Pabianicach

W środę dnia 15 lutego rb p. wojewoda łódzki Henryk Józewski w towarzystwie naczelnika wydziału przemysłowego inż. E. Głogowskiego udał się do Pabianic, gdzie zwiedził tamtejszą szkołę rzemieślnicza, interesując się rozwojem szkoły, programem nauczania itp. Wyjaśnień udzielał i oprowadzał p. wojewodę dyr szkoły P. Tymieniecki.

Ze szkoły rzemiosł p. wojewoda Józewski udał się do zakładów przemysłowych Krusche i Ender w Pabianicach, gdzie oprowadzany przez pp.: Teodora Ende i Karola Krusche oraz dyr Kokelego zwiedził urządzenia fabryczne interesując się procesem produkcji, warunkami pracy robotników, życiem społecznym w zakładach, rozwojem sportu wśród robotników, produkcja kotoniny, nowym stadionem sportowym firmy itp.

Otwarcie uniwersytetu ludowego w Bryskach

W nadchodzącą sobote, 18 bm nastąpi w Bryskach uroczyste otwarcie uniwersytetu ludowego województwa łódzkiego. Na poświęcenie nowego gmachu spodziewany jest przyjazd ministra rolnictwa i reform rolnych Poniatowskiego, wojewody łódzkiego Józewskiego, nacz. dr. Wrony, prezesa izby rolniczej łódzkiej posła Piotrowskiego i inn. Po uroczystościach odbeda się popisy słuchaczy pierwszego kursu uniwersytetu wiejskiego. (i)

Wstrząsająca tragedia rodzinna

Samobójstwo 15-letniej dziewczynki. — Matka oskarża swego męża o szkalowanie pamięci ich córki

Przed sądem grodzkim toczyła się wczoraj rozprawa, **odsłaniająca niezwykłą i przejmującą tragedie.**

W dniu 30 grudnia roku ub. licząca zaledwie 15 lat Czesława H.. zamieszkała z rodzicami przy ul. Tuszyńskiej 17, **popełniła zamach samobójczy.** Dziewczynka, przewieziona do szpitala z oznakami silnego zatrucia, mimo wysiłków lekarzy **w dniu 10 stycznia — zmarła.**

Nieszczęśliwe dziecko pozostawiło list, w którym donosiło, iż odbiera sobie życie, nie mogąc znieść złego traktowania i stałego ubliżania jej przez ojca, który lży ją i nazywa od najgorszych. Dziewczynka, aby zmyć ze siebie hańbę, jaką ojciec na nia rzucał — **poddała się przed śmiercia badaniu lekarskiemu i uznana została za cnotliwą.**

Po śmierci dziecka, **matka opuściła męża,** a dowiedziawszy sie, że ojciec szkaluje pamięć dziecka — wystąpiła przez adw. Sachnowicza **ze skargą przeciwko swemu dziś separowanemu małżonkowi o zniesławienie zmarłej córk.**

Oskarżony do winy się nie przyznał i wnosił o powołanie świadków, którzy zeznają, że raczej dobrze wyrażał się o swym zmarłym dziecku.

Sprawa została w tych warunkach przerwana. (l)

Pośrednik i b. urzędnik skazani

Jeden na rok, drugi na 6 miesięcy więzienia

W dniu 20 serpnia 1937 r. przybył posterunkowy Kazimierz Baczyński, już po godzinie 7-ej wieczór, do sklepu Szlamy Kutnera przy ul. Piłsudskiego 35 i stwierdziwszy, iż o tej porze Kutner prowadzi jeszcze handel — **sporządził o tym doniesienie karne.**

W jakiś czas potem ten sam posterunkowy znów przybył do sklepu Kutnera, a gdy ustalił ponownie, że handel prowadzony jest w godzinach niedozwolonych, **przystąpił do spisywania nowego protokółu.**

Widząc to, właściciel sklepu zwrócił się do policjanta z wyrzutem, że **przecież już go „załatwił"** i że nie powinien już go Baczyński niepokoić.

Posterunkowy, oburzony tym odezwaniem się sklepikarza, powiadomił o tym wypadku swe władze zwierzchnie.

Wdrożone dochodzenie doprowadziło do ustalania, że **do Kutnera zgłosił się 36-letni Berek Gajdenkorn, zam. przy ul. Sienkiewicza 31, przedstawił protokół spisany przez Baczyńskiego i za zaniechanie dalszych kroków zainkasował od sklepikarza 5 zł.** Pieniądze te miały być rzekomo przeznaczone dla posterunkowego.

W dalszym ciągu dochodzenia wyszło na jaw, że Gajdenkorn był w kontakcie z urzędnikiem Miśniewskim i że przez niego otrzymał ów nakaz. Okazało się ponadto, że Miśniewski próbował wydostać od Hersza Mondrowicza zam. przy ul. Piłsudskiego 6 kwotę **250 złotych za zatrudnianie pracowników ponad osiem godzin,** że wysłał do niego nakaz, który po kontroli uznany został **za sfałszowany i sporządzony przez Miśniewskiego na własną rękę.** Wreszcie od jednego z poborowych, ubiegających się o zwolnienie na podstawie przepisów o żywicielu rodziny — **wydostał znów Miśniewski 200 zł, wyzyskując również swe stanowisko służbowe.**

Wczoraj Gajdenkorn i Miśniewski odpowiadali przed sądem okręgowym.

Oskarżeni do winy się nie przyznali, wina ich została jednak udowodniona **i Miśniewski skazany został na rok więzienia, a Gajdenkorn na 6 miesiecy.** (l)

Za obrazę Narodu Polskiego

skazano Kamieniewa w Wilnie na rok więzienia

Przed sądem okręgowym w Wilnie odpowiadał wczoraj Aleksander Kamieniew, urzędnik z Łodzi, który latem roku ubiegłego, przebywając w Wilnie na urlopie, **w jednym z lokali dopuścił się obrazy Narodu Polskiego.**

Rozprawa toczyła się przy drzwiach zamkniętych.

Oskarżony został uznany winnym zarzucanego mu czynu i **skazany na rok więzienia.**

Odpowiadający z wolnej stopy — został skazany aresztowany na sali sądowej i odstawiony do więzienia na Łukiszkach. (l)

Walka konkurencyjna

Oblała konkurentkę naftą

Za niezwykły czyn odpowiadali wczoraj przed sądem grodzkim Uta. Chaja i Fiszel Szlagman, prowadzący stragan z pieczywem w okolicach Bałuckiego Rynku.

Obok oskarżonych otworzyła konkurencyjną budkę Łaja Goldberg, i pragnąc zjednać klientelę, obniżyła ceny na pieczywo poniżej granic dyktowanych przez zdrową kalkulacje.

Szlagmanowie toczyli z oskarżoną na tym tle częste spory, aż wreszcie w dniu 3 stycznia po ostrej awanturze **oblali jej pieczywo i ja sama naftą.**

Sąd z trojga oskarżonych uznał winnę tylko Ity Szlagman i skazał ja na miesiąc aresztu z zawieszeniem. (l)

Pociąg popularny do Zakopanego

Dnia 17-go lutego r. b. odejdzie pociąg popularny z Łodzi do Zakopanego, organizowany przez Ligę Popierania Turystyki w Warszawie.

Wobec zwiększonej frekwencji przy nabywaniu biletów, należy je wcześniej zamawiać w biurach podróży.

Walne zebranie

łódzkiego obwodu LOPP

W dniu 27 lutego r. b. (poniedziałek) w sali rady miejskiej przy ulicy Pomorskiej Nr. 16 o godzinie 18-ej odbędzie się walne zgromadzenie łódzkiego obwodu miejskiego L.O.P.P. z następującym porządkiem dziennym: 1) zagajenie; 2) wybór prezydium zgromadzenia; 3) odczytanie protokółu walnego zgromadzenia obwodu z dnia 28.II-1938 r.; 4) sprawozdanie zarządu za rok 1938; 5) sprawozdanie komisji rewizyjnej; 6) wnioski komisji rewizyjnej; 7) uchwalenie programu pracy i odczytanie preliminarza budżetowego na rok 1939, zatwierdzonego przez łódzki okręg wojewódzki L.O.P.P.; 8) wybory do zarządu (3 członków) i komisji reewizyjnej (3-ch członków i 2-ch zastępców); 9) wybór delegata na walne zgromadzenie okręgu; 10) rozpatrzenie wniosków kół miejscowych.

Na podstawie statutu i zarządzeń władz centralnych L.O.P.P. zarząd obwodu wyjaśnia:

a) w walnym zgromadzeniu obwodu uczestniczą delegaci kół miejscowych (składających się z członków rzeczywistych), którzy legitymują się zaświadczeniem swych zarządów;

b) walne zgromadzenie jest prawomocne bez względu na liczbę przybyłych delegatów;

c) na walnym zgromadzeniu mogą być rozpatrywane wnioski kół miejscowych, zgłoszone na 5 dni przed terminem walnego zgromadzenia.

Morze, na którym będzie wojna

między Italią a Francją i Anglią. — Sytuacja strategiczna państw na morzu Śródziemnym

Ambitne plany opanowania morza Śródziemnego żywione przez Italię powstają w związku z podbojem Abisynii i zakończeniem wojny w Katalonii. W urzeczywistnieniu tych planów staje na przeszkodzie obecność Francji i Anglii na morzu Śródziemnym, przeciw nim, a w pierwszym rzędzie przeciw Francji kierują się ataki prasowe i przygotowanie militarne Italii. Należy dodać: z wiedzą i z pomocą Niemiec.

Jak sfery wojskowe włoskie wyobrażają sobie i widzą sytuację strategiczną na morzu, które stać się może areną rozgrywki o hegemonię, mówi o tym artykuł kapitana marynarki, Fioravanzo, ogłoszony w miesięczniku „Gerarchia".

W pojęciu „Morze Śródziemne" mieści się też — pisze kap. Fioravanzo — morze Czarne i Czerwone. Utrzymanie pokoju na tych wodach zależne jest od zrównania dążeń i interesów trzech mocarstw: Anglii, Italii i Francji.

Polityka Italii musi stawiać sobie następujące zadania: zabezpieczenie drogi morskiej przez Gibraltar i Suez, bezpieczeństwo dróg do Libii i Dodekanezu, bezpieczeństwo dróg do morza Czarnego, o ile Italia będzie tam miała wspólników czy przyjaciół.

Dla Francji najważniejszą rzeczą jest utrzymanie komunikacji metropolii z Afryką północną, zabezpieczenie dróg prowadzących do oceanu Indyjskiego i Azji Wschodniej (Indochiny), połączenie z Syrią i morzem Czarnym.

Dla Anglii morze Śródziemne wyobraża najkrótsze i najpewniejsze połączenie z jej Imperium Kolonialnym, którego większa część leży nad brzegami oceanu Indyjskiego, morza Czerwonego i na Bliskim Wschodzie.

Italia skazana jest tylko na morze Śródziemne, podczas gdy Anglia i Francja mogą utrzymywać komunikację z resztą świata nawet po przerwaniu komunikacji na morzu Śródziemnym. Z tego faktu wynika dla Italii konieczność panowania nad tym morzem.

Najważniejsze linie komunikacyjne w basenie śródziemnomorskim przebiegają przez cztery strategiczne bramy: Gibraltar, kanał Suezki, cieśninę Sycylijską, Bab-el-Mandeb. Pierwsza i czwarta znajduje się w rękach obcych — pisze kpt. Fioravenzo — nad drugą i trzecią sprawuje Italia kontrolę. Dalej dysponuje Italia trzeba ważnymi pozycjami: Serdynią, która flankuje drogą francuską do Afryki północnej, portami Apulii i Albanii, zamykającymi Adriatyk, wyspami Dodekanezu, strzegącymi drogi do Dardanelów i umacniającymi pozycje we wschodniej części morza Śródziemnego.

Pozycje angielskie — Gibraltar, Malta, trójkąt Cypr — Palestyna — Egipt z kanałem Suezkim, Port Sudan, Aden, Perim. Pozycje francuskie w zachodniej części morza to wybrzeże prowansalskie od północy i Marokko — Algier — Tunis od południa, dalej Syria na wschodzie i Dżibuti na morzu Czerwonym.

Jako pełnowartościowe bazy morskie dla floty brytyjskiej mogą być ocenione, zdaniem kpt. Fioravanza, tylko Gibraltar, Malta, Aden, inne punkty znajdują się jeszcze w stanie przygotowania. Malta i Aden mogą być zresztą mocno zagrożone przez siły lotnicze. Największą wartość militarną przedstawiają punkty oparcia w Egipcie. Mimo wszystko Anglia jest jednak potężnym przeciwnikiem: może ona zaryglować wszystkie wyjścia z morza Śródziemnego oraz zablokować komunikację we wschodniej jego części, na morzu Czerwonym.

Strategiczny punkt ciężkości pozycyj francuskich znajduje się w zachodniej części morza Śródziemnego. do tego systematu należy też Casablanca, Beirut i Dżibuti są słabszymi punktami oparcia. Pierwszorzędną rolę natomiast odgrywa Tunis i port wojenny Bizerty. Stąd mogą wyjść ataki powietrzne na półwysep Apeniński. Linia Tulon—Bizerta przerywa włoskie linie obronne.

Dla ewentualnych operacyj militarnych na morzu Śródziemnym największą wagę ma dla Italii rejon sycylijsko-jonijsko-libijski.

Reasumując swoje rozważania, dochodzi autor do wniosku, iż w zachodniej części morza Śródziemnego najsilniejszą pozycję zajmuje Francja, Anglia może zamknąć dostęp do tego rejonu, ale reakcja jej w basenie środkowym może być tylko słaba i tutaj właśnie dominują siły militarne Italii, która będzie dysponowała i we wschodniej części morza większymi siłami, niż Anglia i Francja, o ile Anglia nie rozbuduje dostatecznie swoich pozycyj na Cyprze i w Palestynie.

E. R.

Często wybaczał i bronił, a tak rzadko potępiał!...

Echa zgonu Piusa XI we Francji. — Wybór nowego Papieża. — Wyspa Hainan. — Konflikt włosko-hiszpański?

(Od własnego korespondenta „Republiki" z Francji)

Paryż, w lutym

Zgon Papieża Piusa XI komentowany jest zupełnie jednomyślnie przez prasę francuską: organy skrajnej prawicy i skrajnej lewicy, dają wyraz głębokiemu i szczeremu żalowi. Katolicka „L'Epoque" zamieszcza nekrolog, podpisane przez kard. Verdier, generała de Castelnau, pastora Boeynera, prezesa zrzeszeń protestanckich, oraz wielkiego rabina Juliusza Weill. Ten ostatni przypomina, że Pius XI był wielkim obrońcą sprawiedliwości społecznej, bratniej równości ludzkiej oraz przeciwnikiem wszystkich totalizmów i rasizmów.

Również i wysokie osobistości świeckie, nawet ludzie, uchodzący za antyklerykałów, pochylali nisko czoła nad ciwartym grobem.

P. Edouard Herriot wygłosił, w imieniu Izby Deputowanych, wielką i piękną mowę, w której przypomniał słowa Psalmisty, a również i Piusa XI: Dissipa gentes que bella volunt. Szczery i głęboki żal, jaki ogarnął Francję, okazuje, że mimo separacji państwa z Kościołem, **Francja pozostaje katolicką, a ideały** sprawiedliwości, miłości dla bliźniego i wolności są i były bliskie duchowi narodu francuskiego.

Rozumieją tutaj, że w naturze nie ma właściwie ani marksizmu, ani komunizmu, ani faszyzmu... Jest tylko instynktowe i nader niebezpieczne szukanie wodzów i półbogów wśród ciężkich walk, przy akompaniamencie upajających teorii i frazesów. A zbytnie **uleganie mirażom politycznym jest z konieczności szkodliwe i dla katolicyzmu i dla sprawy wolności jednostek i narodów.** Dlatego Pius XI, który **tak często wybaczał i bronił, a tak rzadko potępiał,** nie mógł się zgodzić na wybujałe fantazje i prześladowania rasizmu.

Walka o wolność i pokój świata trwa dalej, nawet dookoła sukcesji zmarłego Papieża. Dyktatorzy, a szczególnie Mussolini, muszą się liczyć z opinią mas katolickich. To też osoba przyszłego Papieża, stopień w jakim będzie bronił ideałów Piusa XI, wprawia w zakłopotanie rząd rzymski. Podobno życzeniem zmarłego Papieża było, by wysokie Jego miejsce **zajął kardynał Eugeniusz Pacelli najbliższy jego współpracownik.** Mówią jednakże, że rzymskie koła polityczne obawiają się wielkiej energii kardynała Pacelli, i kierują przeciwko niemu pewną akcję. Zaznaczyć, zresztą, należy, że kardynał sekretarz stanu jest rzadko wybierany Papieżem.

W kołach zbliżonych do Watykanu mówią, że prawdopodobny jest wybór **kardynała — Włocha.** Zresztą, z pośród 62 kardynałów, 35 — to Włosi, a 27 zaledwie należy do innych narodowości. Gdyby jednakże presje ze sfer świeckich stawały się zbyt silne, wybranoby dla **protestu, cudzoziemca.** W takim razie głosy byłyby podzielone między kardynałem Mundeleinem, arcybiskupem Chicago a prymasem Hlondem...

Z pośród kandydatów italskich wymieniają nazwiska kardynała Idelfonso Schuster, arcybiskupa Mediolanu, który uchodził do niedawna za zwolennika ugody z faszyzmem, ale wygłosił niedawno **kazanie, w którym potępiał ostro rasizm i antysemityzm.**

Wielkim poważaniem cieszy się również **kardynał Della Costa,** arcybiskup Florencji, którego ascetyzm i pobożność są powszechnie podziwiane.

***

Zgon Papieża odwrócił uwagę od dwóch ważnych wypadków polityczno-militarnych.

Znaczenie okupacji przez Japończyków wyspy Hai-nan, tłomaczy się nie tylko strategiczną jej pozycją, na drogach łączących amerykańskie Filipiny, francuskie Indochiny, angielskie kolonie Indyj i Malacca, z Hong-kongiem i Szang haiem, ale także przez fakt, **że rząd japoński obiecał kilkakrotnie Francji i Anglii, że wyspy nie zajmie.**

Wielu obserwatorów widzi w tym dalekowschodnim incydencie **zapowiedź dalszych ofenzyw trójkąta Berlin-Rzym-Tokio,** tymbardziej, że prasa italska rozpoczyna nową kampanię korsykańską, i że okupacji Minorki przez wojska gen. Franco towarzyszył bardzo charakterystyczny wypadek. Jak wiadomo, wyspa poddała się bez walki, przyczem rokowania były prowadzone niejako **pod patronatem angielskim.** Już po podpisaniu kapitulacji, włoskie samoloty z Majorki naleciały na miasto Mahon, które zbombardowały, czyniąc wiele ofiar wśród ludności cywilnej. W Paryżu tłomaczą sobie ten incydent **niezgodą między gen. Franco a jego italskiemi sprzymierzeńcami.** Ile jest w tym prawdy, pokaże nam bliska przyszłość.

E. S. L.

Cztery nowe świetlice

powstaną z inicjatywy Zarządu Miejskiego

Zarząd miejski w Łodzi w trosce o los dzieci, które nie posiadają rodziców, i wychowują się u rodzin zastępczych, postanowił **rozbudować sieć takich instytucyj, które byłyby ośrodkiem kultury, oświaty, godziwych rozrywek i pomocy w nauce, a równocześnie utatwiałyby za rządowi miejskiemu, sprawującemu opiekę nad tymi dziećmi, kontrolę w dziedzinie wychowawczej.** Jest to tym bardziej konieczne, że w tej kategorii wychowanków miejskich znajdują się także dzieci niedorozwinięte umysłowo, tępe w nauce i trudne w wychowaniu, nad którymi trzeba roztoczyć szczególną opiekę.

W związku z tym postanowiono **rozbudować sieć świetlic.** Narazie powstaną cztery nowe świetlice, każda o innym charakterze.

Jedna z nich, przeznaczona dla młodzieży, mieścić się będzie **przy ul. Sienkiewicza 102.** Czynna będzie tylko w nie dzielę. Korzystać z niej będzie **dziatwa starsza, często już pracująca, ale nadal korzystająca z opieki rodzin zastępczych i pozostająca pod opieką zarządu miejskiego.** Będzie z niej mogła zresztą korzystać również młodzież, która już wyszła z pod tej opieki, aby utrzymać nadal kontakt z dawnym środowiskiem. W świetlicy tej młodzież znajdzie wszystko, co potrzebne jej jest dla dalszego rozwoju.

Druga świetlica, która również mieścić się będzie **przy ul. Sienkiewicza 102,** przeznaczona będzie **dla dzieci młodszych.** Roztaczać się w niej będzie opiekę nad dziećmi, które wykazują **braki w wykształceniu, słabo się uczą i t. d.** Podlegać one będą specjalnemu personelowi wychowawczemu, korzystać będą z pomocy korepetytorów, pomocy szkolnych i t. d.

Trzecia i czwarta świetlice przeznaczone będą **dla kobiet.** Jedna z nich mieścić się będzie **przy ul. Sienkiewicza 102,** druga przy **ul. Sędziowskiej 18,** przy stacjach opieki nad dziećmi. Przeznaczone one będą dla kobiet, które zajmują się wychowaniem dzieci. Pobierać one będą w świetlicach naukę gospodarstwa domowego, robót ręcznych, czytania i pisania i t. d., by mogły swe obowiązki wychowawcze wypełniać w całej rozciągłości.

Zawody narciarskie FIS

TRIUMF FINÓW W BIEGU NA 18 KLM.

Ślązak Matuszny najlepszy z pośród Polaków

Zakopane, 15 lutego.

W środę odbył się w Zakopanem bieg na 18 klm. otwarty i do kombinacji.

Trasa prowadziła z polany na szczycie Gubałówki w kierunku północno-wschodnim koło Furmanowej, skręciła na Nowe Bystre, stąd na południe do Putardowa, gdzie znajdował się pierwszy punkt kontrolny na 9 klm., dalej prowadziła na zachód koło Michłówki, dochodząc do Płazowskiego Wierchu. Na 12 klm. znajdował się drugi punkt kontrolny i stąd trasa prowadziła z powrotem na zachód przez Putarowo na polanę Gubałówki. W drugiej swej części trasa pokrywała się z trasą biegu sztafetowego.

Warunki do biegu były pomyślne: **pogoda, mroźno, śnieg zmarznięty i sypki.** Startowała rekordowa liczba ponad 120 zawodników, reprezentujących 11 państw. Zawodnicy ruszyli ze startu w kolejności wylosowanych numerów, co pół minuty.

Z pośród naszych zawodników zabrakło na starcie Bronisława Czecha, który doznał na slalomie kontuzji. Nie startowali poza tym Karpiel i Wilga.

Walka o pierwszeństwo w biegu była niesłychanie zacięta i emocjonująca. **Olbrzymi sukces odnieśli biegacze fińscy, którzy obsadzili pierwsze dwa miejsca i szereg dalszych w czołowej grupie. Szwedzi i Norwegowie byli jak się należało spodziewać, najgroźniejszymi rywalami Finów.**

Wśród biegaczy środkowoeuropejskich prym trzymali Włosi, z których niektórzy pozostawili za sobą wielu Skandynawów.

Licznie startowali biegacze polscy. **Sensacją był świetny wynik ślązaka Matusznego (1:13:40 sek.). Uzyskał on najlepszy czas z pośród Polaków. Matuszny zostawił za sobą paru zawodników norweskich i szwedzkich, nie mówiąc już o środkowoeuropejskich. Sklasyfikował się on w czwartej dziesiątce zawodników.**

Drugi z naszych zawodników Nowacki uważany za faworyta w naszej grupie miał czas 1 godz. 14 minut i był dopiero drugim z oPlaków, co jest wielką niespodzianką.

Z pośród naszych zawodników startujących w kombinacji najlepszy czas uzyskał **Andrzej Marusarz — 1:16:15 godz., dalej sklasyfikowali się: Wnuk 1:16:54, Orlewicz, 1:16:54, Górski 1:18:53**

Stanisław Marusarz uzyskał słaby czas — 1:23:15. Zawodnik ten będący największą naszą nadzieją w kombinacji norweskiej miał źle smarowane narty, co zaważyło na wyniku.

Swego rodzaju sensacją jest, że Stenvall, jeden z czołowych zawodników szwedzkich, nie skończył biegu. Zrezygnować musiał z walki również świetny narciarz fiński Valonen, którego złapał kurcz na półmetku.

Wyniki biegu przedstawiają się następująco:

W klasyfikacji ogólnej zwyciężył Kurikkala (Finlandja) w czasie 1:05:30, 2) Karpinen (Finlandja) 1:06:05, 3) Pahlien (Szwecja) 1:06:35, 4) Jalkanen (Finlandja) 1:07:42, 5) Bergendahl (Norwegja) 1:07:54, 6) Niemi (Finlandja) 1:07:56 7) Dahlquist (Szwecja) 1:07:59. 8) Olkinnora (Finlandja) 1:08:04, 9) Tianen (Finlandja) 1:08:33 10) Danielsson (Szwecja) 1:08:53, 11) Pitkaenen (Finlandja) 1:09:07, 12) Demez (Włochy) 1:09:32 13) S. Compagnoni (Włochy) 1:09:53, 14) Atterday (Szwecja) 1:10:01, 15) Maekinen (Finlandja) 1:10:17, 16) K. Hoffsbakken (Norwegja) 1:10:18, 17) Nenzen (Szwecja) 1:10:33, 19) A. Compagnoni (Włochy) 1:10:37, 20) Alakulpi (Finlandja) 1:10:40.

Wśród 20-tu pierwszych zawodników, jaki widzimy, znajduje się 9-ciu Finów, 6 Szwedów, 2 Norwegów i 3 Włochów.

Dane te potwierdzają hegemonię Finów w tej konkurencji. Z pośród państw Środkowej Europy największy sukces odnieśli Włosi.

W KOMBINACJI PROWADZI MAEKINEN.

W klasyfikacji do kombinacji pierwsze miejsce zajmuje Fin Maekinen, który uzyskał w biegu czas 1:10:07, 2) Hoffsbaken (Norwegja) 1:10:18, 3) Westberg (Szwecja) 1:10:33, 4) Odden (Norwegja) 1:10:45,5) Fosseide (Norwegja) 1:11:55, 6) Berauer (Niemcy) 1:12:43, 7) Sellin (Szwecja) 1:12:44.

Z pośród Polaków w kombinacji, jak już zaznaczyliśmy, najlepszy czas uzyskał Andrzej Marusarz, przed Wnukiem, Orlewiczem, Górskim i Stanisławem Marusarzem.

• • •

W środę odbył się również slalom pań. Pierwsze miejsce zajęła Niemka Christl Cranz, uzyskując w pierwszym zjeździe czas 1:19,3, a w drugim 1:16,4. 2) Schaad (Szwajcarja), 3) Nilsson (Szwecja), 4) Resch (Niemcy).

W ogólnej klasyfikacji kombinacji alpejskiej zwyciężyła bezkonkurencyjna Niemka, Christl Cranz przed Szwajcarką Schaad i Niemką Resch.

Duży sukces odniosły zawodniczki polskie. I tak Zofia Stopkówna zajęła nieoczekiwanie ósme miejsce. Tuż za nią na dziewiątym miejscu uplasowała się Marusarzówna Maria. Najsłabiej z Polek wypadła Jadzia Bornetówna, która wykazała największe braki stylowe i techniczne.

Dzięki dobrym wynikom w slalomie zawodniczki nasze uzyskały też dobrą notę w ogólnej punktacji kombinacji alpejskiej. Stopkówna zajęła tu ósme miejsce, Marusarzówna dwunaste. Bornetówna sklasyfikowana została dopiero na 19-tym .

Walka o lepsze warunki pracy

Postulaty pracowników Ubezpieczalni. — Układ zbiorowy pracowników rzeźni

Przedstawiciele związków zawodowych podjęli **zabiegi w ministerstwie opieki społecznej oraz w ZUS w sprawie uregulowania warunków pracy i płac pracowników ubezpieczalni społecznej w Łodzi w drodze nowego układu zbiorowego.**

M. in. związki wysunęły postulat, **aby najniższa płaca w ubezpieczalni nie wynosiła mniej niż 100 złotych miesięcznie.** Pertraktacje już zostały rozpoczęte i do dnia 31 marca nowy układ zbiorowy będzie podpisany.

***

Wczoraj odbyła się w inspekcji pracy konferencja w sprawie **nowego układu zbiorowego dla pracowników obu rzeźni miejskich.** W wyniku pertraktacyj ustalono nowy system płac, tygodniowy miast dniówkowego, wobec czego pracownicy otrzymywać będą wynagrodzenie niezależnie od ilości świąt w tygodniu. Ustalono też, że **najniższa stawka płac tygodniowo nie może wynosić mniej niż 33 złote.**

Pozostałe sprawy, jak urlopy, kategorie pracownicze i t. d. omówione będą na następnej konferencji w środę dnia 22 b. m. (i)

Jesteśmy silni na lądzie,

będziemy również silni na morzu!

KAZIMIERZ SOSNKOWSKI GEN. BRONI

„Państwo, które chce być mocarstwem, musi stać się państwem morskim. A zapewne istniały i istnieją narody i państwa pozbawione dostępu do morza, godne szacunku i podziwu dzięki patriotyzmowi swych obywateli, dzięki zasługom położonym dla kultury i dla postępu ludzkości. Zapewne są państwa, które nie są mocarstwami, ale nie znam mocarstwa w sensie politycznym i ekonomicznym, które by nie było państwem morskim. Siła na morzu zdaje się być nieodzownym warunkiem tak zwanej mocarstwowości. O tym warto pamietać u nas, gdzie tak chętnie i tak łatwo operuje się przymiotnikiem „mocarstwowy" w myśli, słowie i na piśmie. Musi być silny nie tylko na lądzie, ale i na morzu, naród, pragnący należeć do zespołu wielkich narodów świata, których wpływy i znaczenie sięga po za granice jednego kontynentu".

Oto znamienny wyjątek z przemówienia gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego na pokładzie O. R. P. „Orzeł" w Gdyni.

Czyż ścigacze, na budowę których składa obecnie ofiarę całe społeczeństwo polskie nie podniosą naszej siły na morzu? Bezwątpienia tak! Jesteśmy silni na lądzie, będziemy silni na morzu! Jest to aksjomat nie podlegający dyskusji.

Anegdota i rzeczywistość

O skąpstwie Szkotów kursuje moc anegdotek. W jednej z nich mowa o Szkocie, który jechał pociągiem do Aberdeen. Kontroler zwrócił mu raz i drugi uwagę na wielką, ciężką walizkę, która znajdowała się na półce, domagając się, aby oddał ją do wagonu bagażowego. Szkot wysłuchiwał admonicji i nie mrugał nawet okiem. Za trzecim razem rozgniewany nie na żarty kontroler zagroził, że albo krnąbrny pasażer zabierze walizę, albo zostanie ona wyrzucona przez okno. Szkot i na to nie reagował. Wreszcie kontroler wykonał co obiecywał i waliza wyleciała przez okno.

Wtedy dopiero Szkot zauważył od niechcenia jakby, że nic go to nie martwi, bo to nie jego waliza.

Szkot z anegdoty miał pozorną przynajmniej rację: nie poniósł szkody, naraził na nią kogo innego.

Co by się jednak dało powiedzieć o człowieku, który w tej samej sytuacji — przez przekorę czy upór — naraziłby siebie na stratę własnej walizy?

Do takiego właśnie człowieka można przyrównać każdego, kto przez lekkomyślność, niedbalstwo lub upór zaniedbuje okazję poprawienia własnego losu. Śmiało można powiedzieć, że człowiek, który nie korzysta z okazji nabycia losu Loterii Klasowej i możliwości wygrania tej czy innej sumy, podobien jest temu, który odrzuca ofiarowaną mu szansę.

Ciągnienie I klasy 44 Loterii Klasowej rozpoczyna się 23 lutego. Kto nie gra, nie ma żadnej szansy, kto zaś gra, ma ich tyle, wiele jest wygranych.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.
(Śródmiejska 15).
Sztuka Peyret Chappuis'a „Szaleństwo" da... będzie dziś, w czwartek, i w sobotę o godz. 8... wiecz. W roli głównej Z. Życzkowska.

TEATR POLSKI.
(Cegielniana 27).
Komedia Devala „Subretka" dziś i codzien... nie o godz. 8.30 wiecz. ze Stefanią Jarkows...

TEATR DLA DZIECI „KOT W BUTACH"
(Al. Kościuszki 57).
W niedzielę, 19-go b. m., o godz. 12-ej w poł... i 4.15 po poł. ciesząca się wielkim powodz... baśń zimowa Lucyny Krzemienieckiej p. t. „Hi... storia cała o niebieskich migdałach" w insceni... zacji Jana Wesołowskiego.

TEATR ŻYDOWSKI W FILHARMONII.
Dziś o godz. 9.15 wiecz. widowisko saty... ne p. t. „Tate du łachst" w 2-ch części... (16 obrazach).

IGNACY FRIEDMAN W FILHARMONII.
W czwartek, dnia 23 lutego r. b., o godz... nie 8.45 wiecz. wystąpi w sali Filharmonii pia... nista światowej sławy Ignacy Friedman.

Z MASKARADY CZERWONEGO KRZYŻA.
Komitet maskaradowy oddziału łódzkiego Polskiego Czerwonego Krzyża podaje do og... nej wiadomości, że wpływy z imprezy wyn... zł. 5.746.20, wydatki zł. 3.197.59; czysty doch... zł. 2.548.61 (dwa tysiące pięćset czterdzie... osiem zł. 61 gr.).
Komitet składa wszystkim, którzy swą pracą i ofiarami przyczynili się do uzyskania dod... nich wyników finansowych, jak również wszyst... kim miłym gościom — serdeczne podziękowa...

RADIO

CZWARTEK, dnia 16-go lutego 1939 r.

5.30—5.35: Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.35—6.5... 5.35—6.35: Muzyka poranna (płyty). 7.00... Gimnastyka. 6.50—7.00: Muzyka (płyty). 7.15: Dziennik poranny. 7.15—7.20: „F.I.S." — Nasze szanse po narciarskim biegu na 18 klm... pogadanka. 7.20—8.00: Muzyka (płyty). 8.0... 8.10: Audycja dla szkół. 8.10—111.00: Przerwa... 11.00—11.25: „W takt muzyki" — audycja dla szkół powszechnych w opracowaniu Tadeusza Mayznera i Henryka Ładosza. 11.25—11.57: W... ce Straussa w wykonaniu chóru i orkiestr sym... fonicznych (płyty).
11.57—12.03: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: Audycja południowa. W przerwie 12.30—12.40: „F.I.S." 13.00—14.00: Przerwa. 14... —14.50: Muzyka symfoniczna w wyk. orkiestry symfon. Concertgebouw w Amsterdamie pod dyr. W. Mengel Berga (płyty). 14.50—15.00: ... kie wiadomości giełdowe i odczytanie progr... 15.00—15.15: Życiorysy maszyn: „Samolot"... gadanka Wacława Frenkla dla młodzieży. 15... —15.30: Kłopoty i rady: Wanda zbiera fotos... dialog w opracowaniu Stefanii Szuchowej. 15.3... 16.00: Muzyka obiadowa w wykonaniu Orkiestry Salonowej pod dyr. Tomasza Kiesewettera (z Ra... dzi na wszystkie rozgłośnie polskie). 16.00... 16.08: Dziennik popołudniowy. 16.08—16.20: Wia... domości gospodarcze. 16.20—16.40: Jak pracuje bank — pogadanka dla młodzieży licealnej — wygłosi Michał Rogóyski. 16.40—16.55: Ludwik v. Beethoven: „Leonora" — uwertura Nr. 1 op. 72 w wykonaniu Londyńskiej Orkiestry Symfo... nicznej pod dyr. Feliksa Weingartnera (z... nagrania na płytach).
16.55—17.05: Surowce w życiu gospodarczym „Żelazo i stal" — pogadanka — wygłosi Al... fons Zajączkowski.
17.05—17.45: „W dzień litewskiego święta naro... dowego" — audycja muzyczna. Wykonawcy: B.Bernotaite-Darlys (śpiew), oraz recytacje...
17.45—18.00: „F.I.S." — Bilans narciarskich za... wodów złożonych — pogadanka.
18.00—18.10: „Monumenty i pomniki łódzkie" — pogadanka — wygłosi red. Stanisław Mi... chalewski.
18.10—18.20: Muzyka (płyty).
18.20—18.25: „Wczasy robotnicze" — pogadanka...
18.25—18.30: Wiadomości sportowe lokalne.
18.30—19.00: „Muzyka lekka i poważna" — gawęda muzyczna w opracowaniu prof. Bronisława Rutkowskiego.
19.00—19.20: „F.I.S." — Transmisja ze skoków narciarskich.
19.20—20.35: Koncert rozrywkowy. Wykonawcy: Orkiestra Rozgł. Lwowskiej pod dyr. T. Se... redyńskiego, Rena Kopaczyńska — sopran, Henryk Böhm — tenor.
20.35—21 00: Audycje informacyjne: Dziennik wieczorny. — Wiadomości meteorologiczne. „F.I.S." — wiadomości sportowe z Zakopa... nego i z Warszawy.
21.00—22.00: Klasyczny Teatr Wyobraźni: „Ofiar... nice" — Aischylosa. Przekład, radiofoni... zacja i słowo wstępne Stefana Srebrnego Prof. U.S.B. Muzyka Tadeusza Szeligow... skiego (z Wilna).
22.20—22.30: „Zadanie giełdy mięsnej w Łodzi" — pogadanka — wygłosi inż. Jan Kawczak.
22.30—23.00: Muzyka (płyty).
23.00—23.03: Ostatnie wiadom. dziennika wie... czornego. Komunikat meteorologiczny.
23.03—23.05: „F.I.S." — Ostatnie wiadomości sportowe (z Zakopanego).

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

19.00—WIEŻA EIFFLA: Polska muzyka popular... na w wyk. kapeli Dzierżanowskiego i A... Szlemińskiej (śpiew).
19.35—BRATISŁAWA: „Chłop-filut" — opera Dworzaka.
20.10—KOPENHAGA: Koncert symfoniczny.
20.10—WROCŁAW: Sonaty fort. Beethovena.
20.15—RADIO ROMANIA: Koncert symfoniczny.
20.40—DEUTSCHLANDSENDER: Koncert sym... foniczny. Dyr. H. Pfitzner.

NOWY TRZYLETNI PLAN INWESTYCYJNY

(Dokończenie)

Czy pierwsze źródło może być trak wane realnie?

Coraz częściej rozlega sie w Polsce s, że największą i najważniejszą inwestycją, którą powinniśmy zrobić, inwestycja

ZMNIEJSZENIA NACISKU ŚRUBY PODATKOWEJ.

Tymczasem wszystkie państwa współczesne — a nie chcę tu mówić o państwach totalistycznych, które poszły fantastycznie silnie w kierunku nacisku podatkowego — państwa demokratyczne, gdzie na czoło haseł wysuwa się ha człowieka, gdzie po prostu z ust parlamentu i rządu nie schodzi troska człowieka — na przestrzeni ostatnie roku bardzo znacznie zwiekszyły nacisk podatkowy.

Czy Polska może pójść tą samą drogą i już obecnie wydatnie zwiększyć dopływ środków skarbowych z podatków?

Trzeba stwierdzić, że gdy idzie o przewagę inwestycji o charakterze o...nnym, to jest to właściwie jedynie ...zna droga. Tu jednak spotykamy się z pierwszym sygnałem S. O. S..

METOD OBCYCH NIE MOŻEMY SPOSÓB MECHANICZNY NAŚLADOWAĆ.

Choćby na tym cierpiała nasza ambicja narodowa. Nie każdy złoty w kieszeni obywatela ma tę samą wartość eksploatacyjną dla skarbu. Człowiek zarabiający 100 złotych miesięcznie nie może być obciążony w proporcji arytmetycznej. —Powracając więc do pytania, czy można iść drogą zwiększenia nacisku śruby podatkowej, trzeba odpowiedzieć, że NA TEJ DRODZE NIE MOŻNA DZIŚ I W NAJBLIŻSZYCH LATACH OCZEKIWAĆ WIELKICH SUKCESÓW.

Tak jak plan inwestycyjny musi być ...sowany do dochodu społecznego, ...k i tylko równolegle ze wzrostem dochodu społecznego można mieć wzrastający budżet.

„Przechodzę do drugiego pytania: Czy można posługiwać sie silniej drenażem rynku pieniężnego? Należy tu mieć na uwadzę, że rozwój zadłużenia skarbu państwa wzrasta dość szybko. W roku 1939 zadłużenie długoterminowe wzrośnie w sposób bardzo silny, ale będzie to tylko pozorny wzrost ogólnego zadłużenia, gdyż skarb przeprowadził konsolidację swego nrótkoterminowego zadłużenia w rozmaitych bankach, co spowoduje reperkusję powstania zadłużenia długoterminowego w wysokości 515 milionów zł.

Czy można się posługiwać pożyczkami zagranicznymi? Nigdy bym nie doradzał posługiwania się metodą jakiej użył sejm w 1919 roku, kiedy dał upoważnienie ministrowi skarbu do zaciągnięcia pożyczki zagranicznej do wysokości 5 miliardów franków na warunkach możliwie dla skarbu najkorzystniejszych. To upoważnienie zostało na papierze. Również nie możemy pójść na pożyczki na wzór dillonowskiej, która zaciągnięta została w r. 1925 w wysokości nom. 35 milionów dolarów na 35 lat przy 8 proc. Po 17 latach spłacono wraz z oprocentowaniem sumę około 50 milionów dolarów, przyczym została do spłacenia jeszcze połowa nominalnej sumy.

Wreszcie zagadnienie emisji. Wedle mego głebokiego przekonania emisja musi iść równolegle do wzrostu obrotów gospodarczych. Reprezentant narodu, którego gospodarstwo do niedawna miało taką nadzwyczajną płynność finansową, Schacht, powiedział w referacie 29-go listopada ub. r.: „Z zadrukowanego papieru nie można armat odlewać, ani chleba wypiekać". Pogląd ten całkowicie podzielam.

I gdyby panowie zapytali mnie, co w Polsce jest tą przyczyną, że nie możemy maszerować tak szybko, jak chcemy, to odpowiedziałbym:

SŁABE INSTYTUCJE PIENIĘŻNE,

Bo gdy zestawimy sobie kilkanaście naszych najpotężniejszych banków prywatnych, to widzimy, że na jeden bank kapitał własny wynosi 7 milionów, podczas, gdy w Finlandii 46 milionów, nie mówiąc już o Stanach Zjednoczonych.

Projekt ustawy inwestycyjnej uchwalony

przez Komisję Sejmową. — 60 procent preliminowanych sum otrzyma FON

WARSZAWA, 15 lutego.

(PAT). Dziś po południu odbyły się obrady sejmowej komisji inwestycyjnej. Głos zabrał sprawozdawca pos. Sikorski: — Przedłożony projekt rządowy o dotacjach na F.O.N. i o inwestycjach z funduszów państwowych obejmuje tym razem okres trzyletni.

Wiadomo, jak olbrzymie są nasze potrzeby inwestycyjne. Rok 1938 pokazał, że nie znajdujemy się bynajmniej w okresie ciszy dziejowej. Nasze położenie geopolityczne wymaga zdwojonej energii.

WYDATKI INWESTYCYJNE PAŃSTWA PRZEKROCZYŁY W OSTATNIM 15-LECIU 7 MILIARDÓW,

nie licząc wydatków wojska i licznych mniej lub więcej upaństwowionych przedsiębiorstw. Na pokrycie inwestycyj służyły liczne pożyczki wewnętrzne i zewnętrzne, niekiedy nawet na więcej, niż 10 proc. Wreszcie w r. 1936 został przedłożony jednolity plan inwestycyj państwowych, który miał ustalić hierarchię potrzeb.

W lutym 1936 r. wielka narada gospodarcza, zwołana przez rząd ustaliła taką kolejność: 1) Obrona narodowa, 2) Efekty o rentowności bezpośredniej (koleje, elektrownie, gazownie itp.), 3) Efekty o pośredniej rentowności (drogi lądowe i wodne, melioracje podstawowe, urządzenia dla usprawnienia obrotu płodami rolnymi itd), 4) Efekty socjalne dla złagodzenia bezrobocia (inwestycje miejskie, przemysł ludowy itd.).

Na pierwszym miejscu postawiono też wydatki na obronę, następnie dominują w wydatkach inwestycje komunikacyjne i energetyczne.

Problem inwestycji łączy się z innymi zagadnieniami, jak z ulgami dla inwestycyj prywatnych, odbudową rynku pieniężnego, z wytworzeniem taniego długoterminowego kredytu, a przede wszystkim z rozluźnieniem więzów, które krępują życie gospodarcze.

Czteroletni plan z r. 1936 w wielkiej mierze

JUŻ ZOSTAŁ ZREALIZOWANY.

Przewidywał on inwestycje cywilne na 1650—1800 milionów, a ustawa o dotacjach na F.O.N. przewidywała poza tym miliard złotych. Wydatki inwestycyjne ze skarbu państwa w tym czteroleciu przekraczają łącznie z przewidywaniami na r. 1939/40 sumę 3 miliardów zł.

60 procent obecnego planu trzyletniego czyli sumę 1.200 miln. zł. przeznacza się na dotacje na F.O.N. Wiadomo, że wydatki z tego funduszu mogą być dokonane tylko na zwiększenie zasobów i na inwestycje w

ZAKRESIE OBRONY PAŃSTWA.

Plan cywilny obejmuje 800 miln. zł. oczywiście, służąc dozbrojeniu gospodarczemu, i te wydatki wzmacniają potencjał obronny.

Z planu inwestycyjnego i Funduszu Pracy przewiduje się: 1) budowę

WIELKIEJ DROGI WODNEJ ZAGŁĘBIE WĘGLOWE—C.O.P.,

2) kontynuowanie zabudowania górskich potoków w dorzeczu górnej Wisły, 3) regulację Wisły na małą wodę od ujścia Dunajca do Sandomierza i kontynuowanie koncentracji środkowej Wisły dla celów żeglugi, ochronę wałów i budowa portów śródlądowych, wreszcie 4) Kontynuowanie budowy kanału kamiennego i przebudowa kanału Królewskiego. Wyłącznie z kredytów Funduszu Pracy ma się dokonywać budowa kanału Gopło—Warta i budowa zakładu wodno-elektrycznego w Turniszkach na Wilii.

Inwestycje w zakresie ministerstwa przemysłu i handlu, w łącznej sumie 115 miln. zł. obejmują wydatki na elektryfikację, gazyfikację i inwestycje morskie..

Inwestycje pocztowo - telekomunikacyjne przewidziane są w planie trzyletnim w kwocie 35 milin. zł.

Znacznie wyższe sumy wydatkuje się na inwestycje ze zwyczajnego budżetu przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon". Z tego preliminuje się na rok 1939/40 — 35 milin. zł. Również na najbliższe lata przewiduje się wydatki z budżetu około 35 milin. a z planu inwestycyjnego corocznie 15 milin. zł.

Ostatnia grupa inwestycyjna — to budownictwo państwowe.

Poza planem inwestycyjnym znajdują się następujące kapitalne działy inwestycyjne dokonywane w całości lub częściowo z funduszów państwowych:

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE,

działalność Funduszu Pracy oraz inwestycje różnych przedsiębiorstw państwowych, np. z przeszło 1 miliarda zł. przeznaczonych na inwestycje w r. ub. w planie inwestycyjnym znajdowało się tylko 134 milj. zł.

W dalszym ciągu referent zaznaczył, że projekt ustawy

UDZIELA SZEROKICH PEŁNOMOCNICTW DO WYDATKOWANIA POZA BUDŻET 2-CH MILIARDÓW ZŁ. I UPOWAŻNIA RZĄD DO ZACIĄGANIA NA ICH POKRYCIE POŻYCZEK BEZ POTRZEBY ZGŁASZANIA W FORMIE OSOBNYCH USTAW.

Po referacie pos. Sikorskiego zabrał głos wicepremier Kwiatkowski, którego przemówienie podajemy powyżej.

Komisja po dyskusji uchwaliła projekt ustawy inwestycyjnej wraz z poprawkami.

Gen. Czuma mianowany komendantem straży granicznej

Warszawa, 15 lutego.

(Pat) Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował gen. bryg. Waleriana Czumę komendantem straży granicznej.

Zgon najstarszej Żydówki, która żyła 123 lata

Warszawa, 15 lutego.

W Warszawie zmarła najstarsza Żydówka w Polsce. Jest to mieszkanka Radzymina 123-letnia Estera Finkelstein, urodzona w 1816 roku.

Pozostawiła ona bardzo licznych wnuków, prawnuków i praprawnuków w ogólnej liczbie 132 osoby.

Nekrologi żydowskie w Rzeszy

Paryż, 15 lutego.

W wychodzącym w Berlinie „Jüdisches Nachrichten-Blatt" znowu zaczęły się ukazywać nekrologi po zmarłych Żydach. Pismo to ukazuje się dwa razy tygodniowo i przez pewien czas (od listopada) nie wolno mu było zamieszczać nekrologów po zmarłych Żydach.

Lutowe numery pisma przynoszą nekrologi Żydów zmarłych w grudniu i styczniu. W każdym nekrologu powtarzają się przymusowo dodane imiona Izrael i Sara. Z jednego z nekrologów dopiero teraz dowiadują się o zgonie wybitnego laryngologa żydowskiego profesora d-ra Artura Kuttnera.

Gen. Franco zarządził „czystkę"

wśród urzędników, którzy pełnili służbę na zdobytych terenach republikańskich

Burgos, 15 lutego.

(PAT) Rząd gen. Franco postanowił przeprowadzić „czystkę" wśród urzędników administracji, którzy pełnili służbę na ostatnio zdobytych terenach republikańskich.

Do odpowiedzialności będą pociągnięci ci urzędnicy, którzy służyli rządowi republikańskiemu i nie zwalczali go wprost lub pośrednio.

Ustawa ogłoszona wczoraj wyszczególnia długą listę przestępstw, za które grozi b. urzędnikom władz republikańskich pociągnięcie do odpowiedzialności i kary usunięcia ze stanowisk, zakaz zajmowania wszelkich stanowisk na okres roku do lat pięciu, trwały zakaz zajmowania stanowisk kierowniczych i wymagających zaufania obywateli, wreszcie pozbawienie prawa pracy w służbie publicznej raz na zawsze.

Wypadek lotniczy zdradził spiskowców

Członkowie Żelaznej Gwardii podpalili teatr w Cluj

Bukareszt, 15 lutego

W Otopeni aresztowano siedmiu czołowych działaczy „Żelaznej Gwardii" skutkiem dziwnego przypadku.

W sobotę samolot prywatny, lecący z Bukaresztu na północ, zmuszony był do lądowania pod Otopeni, a pilot i pasażer wskutek kraksy odnieśli rany i odwiezieni zostali do szpitala. Przy ustalaniu personalii, stwierdzono, że jadący pod fałszywym nazwiskiem pasażer, Wiktor Dragomirescu, jest znanym przywódcą „Żelaznej Gwardii".

Aresztowano wówczas obu rannych oraz pięciu innych członków „Żelaznej Gwardii", którzy pragneli ich odwiedzić w szpitalu. Wśród nich była m. in. księżniczka Anca Cantacuzino i znany adwokat Panu.

**

Bukareszt, 15 lutego.

W teatrze miejskim w Cluj wczoraj wieczór podczas przedstawienia opery „Trubadur" wybuchł pożar. Wśród widzów powstała panika, ale szczęśliwie nikt nie odniósł poważniejszych obrażeń. Budynek teatru spłonął tak, że pozostały gołe mury.

Wstrzymanie ruchu kolejowego do Rusi Podkarpackiej

Warszawa, 15 lutego.

Czeskie władze kolejowe zawiadomiły Dyrekcję Polskich Kolei Państwowych o wstrzymaniu ruchu pasażerskiego i towarowego na linii Użok—Sianki, która jest jedyną linią prowadzącą do Rusi Podkarpackiej.

Wstrzymanie ruchu nastąpiło — jak twierdzą władze czeskie — ze względu na nieodpowiedni stan torów.

Kurier Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 16 lutego 1939 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66

Gromadzenie rezerw surowcowych

Jedni z pierwszych zwracaliśmy tu uwagę na powszechny na świecie wyścig w gromadzeniu rezerw surowcowych i pilność tego zagadnienia w Polsce. Z satysfakcją konstatujemy nie tylko upowszechnienie się tego poglądu, ale i konkretne wysiłki w kierunku rozwiązania tej ważnej sprawy.

Już teraz widoczne są linie tego rozwiązania. Z dwóch możliwych dróg — gromadzenia rezerw przez instytucje publiczne, bądź przez zainteresowane gałęzie przemysłu przetwórczego i handlu, słusznie obrano, jako bardziej gospodarczą, tę drugą.

Problem finansowy ma stronę dewizową i kapitałową. Rozwiązanie strony dewizowej — przepracowywane jest, jak można wnioskować z szeregu faktów, systematycznie. Wystarano się o — na razie zresztą jeszcze dość szczupłe— zagraniczne kredyty specjalne remboursowe, gwarantowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Inicjuje się i popiera pionierskie prace, zmierzające do zorganizowania w krajach surowcowych własnych placówek, mogących importować swą produkcję do Polski z dużą oszczędnością dewizową. Problem surowca bierze się pod uwagę w clearingach — zapewne i w rosyjskim, którego „plafon" ma być wydatnie podwyższony.

Opinia publiczna dowiaduje się obecnie o drogach rozwiązywania strony kapitałowej problemu.

Obok gwarantowanych przez bankowość publiczną kredytów—bodźcem ma być ulga podatkowa. W naszych warunkach (a nie tylko w naszych) ulga ta ma już doświadczalnie sprawdzoną wartość najskuteczniejszego z pośród środków zachęty dla inicjatywy prywatnej.

Zwolnienie od podatku dochodowego jest pomysłem bardzo trafnym. Oczywista dużo znaczy strona techniczna rozwiązania—jeszcze nam w tej chwili nieznana. W każdym razie ofiara, jaką w podatku dochodowym poniesie skarb z omawianego tytułu, jest ze wszechmiar celowa. Z jednej strony przemawia za nią wszelka racja słuszności gospodarczej, ponieważ nakład na gromadzenie stałej rezerwy surowcowej jest swoistą krótkoterminową inwestycją kapitałową, zasługującą na zrównanie w ulgach z krótkoterminowymi inwestycjami urządzeń, korzystającymi z dobrodziejstwa niezwłocznej amortyzacji. Z drugiej strony: istnienie pokaźnych zysków szeregu przedsiębiorstw, dalej — brak ulg podatkowych dla tych zysków (poza COP i kresami) przy ewentualnym przeznaczeniu ich na samofinansowanie większych inwestycyj w zakładach pracy i — last but not laest — zupełnie nikłe prawdopodobieństwo spadku cen, usuwające obawę o ewent. straty na gromadzonym zapasie — stanowią zespół czynników mogących zachęcić zainteresowanych nie tylko pod kątem widzenia interesu społecznego, ale i własnej korzyści do wzięcia udziału w akcji, uznanej obecnie za doniosłą dla całości gospodarstwa. az.

Rewindykacja należności zamrożonych w Czechosłowacji

Eksporterzy, którzy nie otrzymali dotychczas należności z rozrachunku, powstałego z eksportu do Czechosłowacji, winni wydać odbiorcom czechosłowackim polecenie wpłacenia via banki należności, przypadających za dostawy, dokonane do Czechosłowacji na konto **Polskiego Instytutu Rozrachunkowego w Narodni Banka Czeskoslovenska w Pradze.** Jednocześnie będzie dokonana wpłata na konto clearingu i ówcześni eksporterzy mogą otrzymać należności zamrożone w Czechosłowacji.

W szeregu wypadków firmy importowe w Czechosłowacji zostały bezpośrednio poinformowane o potrzebie szybkiej wpłaty przez radce handlowego poselstwa R. P. w Pradze. W wielu jednak wypadkach trudności, na jakie napotykają eksporterzy polscy, w uzyskiwaniu przypadającej im płatności wynikają wskutek niedokonania wpłaty przez odbiorców czesko - słowackich lub banki z nimi współpracujace. (wt)

Sytuacja przemysłu dzianego

Kształtuje się korzystnie. — Pomyślny przebieg sezonu zimowego. — Ostrożna produkcja towarów letnich

Zarówno wielki, jak średni przemysł dziany w Łodzi przygotowuje się obecnie do sezonu letniego. W początkach bieżącego miesiąca, producenci dziani wysłali na prowincję kolekcję letnich towarów i przypuszczają, że w ciągu najbliższych dni zaczną napływać do Łodzi pierwsze zamówienia.

Produkcja letnich materiałów dzia... nych była naogół dość ostrożna, spe... cjalnie, jeżeli chodzi o produkcję w fa... brykach, należących do wielkiego prze... mysłu włókienniczego. Wobec faktu nieposiadania przez kupców żadnych prawie zapasów towarów dzianych pa... nują nastroje optymistyczne i sfery za... interesowane przypuszczają, że zapotrze... **bowanie na tkaniny dziane będzie sto... sunkowo duże.**

Ceny towarów dzianych letnich w porównaniu z cenami, jakie obowiązy... wały w sezonie letnim roku ubiegłego nie uległy zasadniczym zmianom, kształ... tując się pod znakiem tendencji utrzy... manej z odcieniem jednakże cokolwiek słabszym. Również nie zanotowano ża... dnych prawie zmian w sposobie pokry... wania należności.

Jeżeli chodzi o sezon zimowy ubiegły, to naogół stwierdzić należy, że kształ... tował się on **pomyślnie.** Produkcja to... warów w związku z tym sezonem by... była zbyt wielka, zapotrzebowanie by... duże i większość towarów znalazła na... bywców.

Tranzakcje towarami dzianymi zimo... wymi zawierano w omawianej branży do miesiąca grudnia, włącznie, bowiem w styczniu oraz w lutym rb., w związku z ociepleniem się pogody, zapotrzebo... wanie na tkaniny zimowe zostało cał... wicie zahamowane.

Zdaniem sfer zainteresowanych, ... wpłynie to zasadniczo na pogorsze... się sytuacji w omawianej gałęzi prze... słowej, a to z tego względu, że ci ha... townicy, którzy nabyli w swoim cza... towary zimowe, przygotowując się ... sezonu zimowego, zaopatrywali się ... materiały bardzo ostrożnie.

Jest rzeczą zrozumiałą, że jest to obj... dodatni, który z całą pewnością będzie miał wpływ na kształtowanie się sy... acji w obecnym sezonie letnim. Rów... i detaliści stwierdzają, że nie mają ... pasów towarów zimowych, z czego wy... nika, **że żadnych zwrotów towarów ... będzie,** co pozwoli producentom na ... kojną dalszą pracę.

Jeżeli chodzi o produkcję towarów dzianych letnich, to naogół nie zano... wano tutaj żadnych zasadniczych zmian czy to pod względem gatunkowości, ... też deseni towarów. Duży nacisk ... dzie się w dalszym ciągu na wszelk... **rodzaju artykuły kąpielowe,** które ... rocznie w branży dzianej cieszą się ... sunkowo największym popytem.

Sprawa eksportu towarów dzianych jest jak narazie nadal odsuwana na ... dalszy. Przemysł ten ma bardzo ... szanse eksportowe, gdyż nie jest w ... nie zwalczyć konkurencji państw ... nych, które biją nas w pierwszym ... dzie znacznie niższymi cenami. (h)

Niejednolita tendencja na giełdzie

Nieznaczny spadek papierów państwowych. — Listy i akcje utrzymane

Giełda warszawska znajdowała sie wczoraj pod znakiem wyczekiwania. Kursy były niejednolite — dla pożyczek tendencja nieco słabsza, dla listów i akcji — utrzymana.

Bank Polski po wypłacie kuponu, rozpoczyna powoli pochód w górę. W ciągu dnia wczorajszego zyskał znów 50 punktów i był poszukiwany. Innemi bankami nie obracano. Z akcji metalurgicznych Ostrowiec wczoraj po raz pierwszy od tygodnia zniżkował, tracąc 100 punktów, Zieleniewski natomiast lekko poprawił się. Starachowice trzymają się na poziomie 59.

Sensacją wczorajszej giełdy był skok Siły i Światła. Akcja pojawiła się na giełdzie po dłuższej przerwie, a wczoraj w ciągu jednego posiedzenia zysk wyniósł 400 punktów.

W dziale papierów procentowych pożyczki były zlekka osłabione. Listy utrzymały się przy kursach poprzednich. Łódzkich nie notowano. W Łodzi przy ospałym nastroju za L. Z. Ł. 1938 r. płacono 64.50, żądano 65. Obligacje 6-procentowe m. Łodzi 70.— w żądaniu.

Organizacja wystaw, targów i aukcyj

pod kontrolą Ministerstwa Przemysłu i Handlu

Na ostatinim posiedzeniu rada ministrów przyjęła nowy projekt ustawy, który będzie przedłożony na bieżącej sesji ustawodawczej.

Projekt ten tyczy **organizacji wystaw i targów gospodarczych oraz aukcji,** czyli przetargów publicznych na towary. Jak wynika z uzasadnienia ustawa jest nowelizacją obowiązujących już od przeszło 10 lat przepisów o wystawach i targach gospodarczych, mającą na celu usprawnienie funkcjonowania tych imprez i lepszego dostosowania ich do wymagań życia. Projektowana nowelizacja ma przede wszystkim na uwadze przeciwdziałanie urządzaniu imprez karłowatych, które dochodzą częstokroć do skutku pod nazwą „wystaw" i „targów" a nie wykonują w czasie swego trwania istotnych zadań, jakie spoczywają na tego rodzaju imprezach.

Odnośnie aukcji, jako instytucyj pokrewnych wystawom i targom gospodarczym to z uwagi na to, iż istnieje obawa organizowania ich przez osoby bądź instytucje niepowołane, co psułoby opinię innych aukcyj i dezorganizowałoby rynek, nie przynosząc żadnych korzyści dla danej branży — projektowana ustawa uzależnia istnienie ich od udzielenia zezwolenia ministerstwa przemysłu i handlu. (Is)

Sprawozdanie komisji antyetatystycznej

ogłoszone zostanie w dniach najbliższych

Drukarnia Państwowa w Warszawie kończy drukowanie sprawozdania Komisji powołanej uchwałą Rady Ministrów, złożonej z przedstawicieli sfer gospodarczych **do zbadania działalności przedsiębiorstw państwowych i opracowania wniosków dotyczących usprawnienia ich działalności.**

Sprawozdanie składa sie z kilkunastu tomów i oprócz cześci ogólnej, zawiera dokładną analize wszystkich form przedsiębiorczości państwowej.

W druku jednak pojawi się tylko streszczenie części ogólnej.

Należy zaznaczyć, że niektóre wskazania t. zw. **Komisji antyetatystycznej** zostały wyzyskane przez rząd. Znalazło to wyraz w uchwale Rady Ministrów z dnia 19 ub. miesiąca, w myśl której nastąpi sprzedaż udziałów Skarbu Państwa w przedsiębiorstwach mieszanych. (pp)

Pobieranie opłat na rzecz samorządu

gospodarczego za pośrednictwem gmin miejskich

Na podstawie przepisów ustawy o państwowym podatku przemysłowym, do ceny świadectw przemysłowych były doliczane m. in. dodatki (15 proc.) na rzecz izb przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych. **Sumy, płynące z tych źródeł, przede wszystkim w ciągu grudnia poprzedzającego rok gospodarczy, były przekazywane przez izby skarbowe (w liczbie 16) właściwym izbom przemysłowo-handlowym względnie rzemieślniczym.**

Ustawa z dnia 25. IV. 1938 r. o opłatach rejestracyjnych przekreśliła zasadę pobierania należnych opłat przez władze skarbowe, a wprowadzając na miejsce zniesionych świadectw przemysłowych karty rejestracyjne, obejmujące należności na rzecz związków samorządowych terytorialnych, izb przemysłowo-handlowych, izb rzemieślniczych oraz szkół zawodowych, — **przekazała pobór należnych opłat i kontrolę gminom miejskim lub wiejskim.**

Zamiast dotychczasowych **16 źródeł,** z których samorządy czerpały swoje dochody, ustawa wprowadziła obowiązek przekazywania należności za pośrednictwem przeszło **2000 gmin,** nieprzygotowanych do tego zadania.

Chociaż gminy obowiązane są do przekazywania samorządowi gospodarczemu jego należności w ciągu 15 dni po upływie miesiąca, w którym zostały pobrane, to jednak nie jest przewidziana żadna sankcja w wypadku niedokonania przez gminę —powyższego obowiązku i będą mogły zachodzić bardzo często wypadki nawet świadomego bądź nieświadomego przetrzymywania tych należności przez gminy, którym w najgorszym wypadku władze skarbowe mogą potrącić omawiane należności z przypadających danej gminie sum.

Dotychczas do ustawy o opłatach rejestracyjnych nie zostało opracowane rozporządzenie wykonawcze.

Sam fakt, iż rozporządzenie będzie musiało poinstruować przeszło 2000 urzędów gminych, które dotychczas nie były do tej pracy wciągnięte, a z konieczności będzie ona oparta o skomplikowaną technikę — wymagać będzie szczególnej pieczołowitości przy opracowaniu rozporządzenia. (gs)

Produkcja kazeiny w Polsce

Pomiędzy Sp. Akc. „Polana" a ... ganizowaną wytwórczością mleczar... stwa została zawarta umowa na pro... dukcję i odbiór kazeiny włókienniczej.

Ponieważ zawarta umowa przyczy... niając się do unormowania produkcji i zbytu kazeiny włókienniczej stworzy... ła normalne podstawy dla działania te... go nowego przemysłu, przeto prowa... dzone są obecnie rozmowy dla zawar... cia podobnych umów między zaintere... sowanymi przemysłami i zorganizowa... nym mleczarstwem w zakresie kazeiny kwaśnej i podpuszczkowej, mającej poważne zastosowanie przemysłowe. (wt)

Wydawnictwo „REPUBLIKA"
Sp. z ogr. odp.
Administracja w Warszawie
ul. Wierzbowa 11, tel. 31...

Giełda pieniężna

Warszawa, 15 lutego.

Belgia 89.45 — 89.67 — 89.23, Berlin 213.07— ...01, Gdańsk 100.25 — 99.75, Holandia 284.75— ...47 — 284.03, Kopenhaga 110.95 — 111.28 — ...67, Londyn 24.86 — 24.93 — 24.79, Nowy ... 5.30 — 5.31.25 — 5.28.75, Nowy Jork-ka... 5.30.25 — 5.31.5 — 5.29, Oslo 124.90 —125.22, ...58, Paryż 14.05 — 14.09 — 14.01, Praga ...16—18.06, Sztokholm 128.05 — 128.37—127.73, ...ch 120.30 — 120 60 — 120.00, Włochy 27.92 ...27.78.

AKCJE: Bank Polski 130.50, Siła i Światło ... — 75.00, Węgiel 39.00 — 38.50 — 38.75, ...owiec 78.00 — 77.50, Starachowice 58.50 — ..., Zieleniewski 84.25, Żyrardów 66.00. Ten... cja niejednolita.

PAPIERY PROCENTOWE: Poż. wewnętrzna ... — 66.50 ost. setki, poż. inwestyc. I-sza em. ..., serie 95.00, poż. inwestyc. II-ga em. 91.00, ... 96.50, poż. konwersyjna nie not., dolarówka ..., poż. konsolidacyjna 68.00e — 67.75 ost. ..., poż. kolejowa 67.50—67.75 oba dr.., 4 i pół ... Ziemskie seria V 64.25, 5 proc. Warszawy ... 77.50, 5 proc. Warszawy 1933 r. 74.00— ... ost. dr., 5 proc. Kalisza 1933 r. 64.00, 5 proc. ...na 1933 62.50, 5 proc. Łodzi 1933 r. 67.25. ...dencja dla pożyczek nieco słabsza, dla listów ...ymana.

Z GIEŁDY ŁÓDZKIEJ.

Na wczorajszym zebraniu giełdowym w Łodzi ...wano: dolarówka 44.00 — 43.75, poż. inwe...yjna I-sza em. 91.00 — 90.75, poż. inwestyc. ... emisja 92.00 — 91.75, poż. konsolidacyjna ... — 67.85, poż. wewnętrzna 66.75 — 66.50, ... Polski 130.00 — 129.00, 5 proc. m. Kalisza ... roku 64.50 — 64.00, 6 proc. Oblig. m. Ło... seria „A" 71.00 — 70.50. Tendencja utrzy...

Z GIEŁDY ZBOŻOWEJ W ŁODZI.

Rzepak ozimy 52.50 — 55.50. Reszta notowań ...zmiany. Tendencja spokojna. Ogólny obót ... ton.

Kursy porównawcze walorów

Warszawa, 15 lutego.

Nazwa papieru	Dziś	Wczoraj	Przed mies.	Przed rokiem
...% Inw. I. em.	90.—	90.75	85.50	81.88
...% Wewn.	66.—	66.50	65.75	64.38
...% Konwers.	—.—	71.25	69.25	68.13
Dolarówka	43.75	43.75	42.25	42.50
...% L. Ziem.	64.25	64.50	65.—	62.38
...% L. Warsz. 1933	74.—	74.—	73.63	69.75
...% L. Łódz. 1933	67.25	—.—	65.50	63.75
Bank Polski	130.50	130.— bez kup	133.50	118.—
...pop	—.—	—.—	93.—	63.—
Żyrardów	66.—	66.50	63.—	71.—

NOTOWANIA BAWEŁNY

z dnia 14-go lutego 1939 roku.

NOWY JORK: Loco 9.01, marzec 8.42, kwie... 8.24, maj 8.08, czerwiec 7.93, lipiec 7.79, sierpień 7.51, wrzesień 7.41, październik 7.41, ...pad 7.41, grudzień 7.42, styczeń 7.45.

NOWY ORLEAN: Loco 8.66, marzec 8.55, ... 8.20, lipiec 7.90, październik 7.52, grudzień ... styczeń 7.56, marzec 7.58.

NOWY ORLEAN z 13.II b. r.: Loco 8.66, ma...rzec 8.56, maj 8.20, lipiec 7.91, październik ... grudzień 7.57, styczeń 7.57—58, marzec ...61, maj 7.61—63.

LIVERPOOL: Loco 5.07, luty 4.72, marzec ... kwiecień 4.69, maj 4.67, czerwiec 4.62, lipiec ... sierpień 4.50, wrzesień 4.50, październik ... listopad 4.47, grudzień 4.48, styczeń 4.49, ... 4.50.

„Giza" 7: Loco 7.02, marzec 6.55, maj 6.64.
„Giza": Marzec 6.78, maj 6.88, lipiec 6.93, ...sień 6.93, październik 6.97, listopad 6.97..
...lipaka: Loco 6.97.
...pper: Loco 5.90, marzec 5.77, maj 5.83, lipiec ... wrzesień 5.87, październik 5.77, listopad ... styczeń 5.79.
BREMA: Loco 9.93, marzec 9.26, maj 9.12, ... 9.05, październik 9.03, grudzień 9.05, sty... 9.09.
ALEKSANDRIA Sakell.: Marzec 12.32, maj ...
„Giza": Marzec 12.01, maj 12.20, lipiec 12.32, ...pad 12.33, styczeń 12.47.
Ashmouni: Luty 9.84, kwiecień 9.97, czerwiec ... październik 9.83.

Komunikacja towarowa polsko-jugosłowiańska

Z dniem 6 lutego 1939 roku zostało podjęte ...mowanie do przewozu przesyłek, nadawa... na podstawie bezpośredniej taryfy polsko... ...słowiańskiego związku kolejowego również ...ych wypadkach, gdy przepisy kierunkowe ta... związkowej nie mogą być zachowane.

W wypadku gdy przy przewozie okrężnym ...eta się, że przebieg P.K.P. (w kilometrach) na ...tycznej drodze przewozu będzie o 100 proc. ...szy, niż według przepisów kierunkowych ta... związkowej, pobiera się na rzecz P.K.P. do...kowe przewoźne w wysokości 0 2 grosza od ...kg i jednego kilometra. (pp)

Projekt ustawy o „Wojennym Krzyżu Ochotniczym"

dla osób, które brały udział w wojnie od dn. 12 listopada 1918 r. do dn. 16 października 1920 r

Warszawa, 15 lutego.

(Pat) Wniesiony wczoraj do laski marszałkowskiej przez posła Stefana Klimkiewicza projekt ustawy o Wojennym Krzyżu i Medalu Ochotniczym przewiduje w art. 1, że wspomniany krzyż i medal ustanawia sie dla odznaczenia osób, które brały udział w wojnie o ugruntowanie niepodległości ojczyzny i rozszerzenie jej granic w czasie od 12 listopada 1918 r. do 16 października 1920 roku, a które wstąpiły ochotniczo w tychże latach do wojska polskiego i mogą udowodnić swoją służbę ochotniczą dokumentami.

Wojenny Krzyż Ochotniczy i Wojenny Medal Ochotniczy mają charakter odznaczenia wojskowego.

„Wojenny Krzyż Ochotniczy" może być nadany osobom określonym w art. 1 jeżeli: a) zostały odznaczone krzyżem Virtuti Militari lub Krzyżem Walecznych; b) odniosły ranę w czasie służby frontowej; c) wstąpiły do służby przed ukończeniem 18 lat życia a czas ich czynnej służby wynosił w ogóle ponad 4 miesiące lub ponad 2 miesiące walczyły z bronią w ręku w oddziałach frontowych; d) pełniły służbę dłużej aniżeli 1 rok, lub przez czas ponad 6 miesięcy walczyły z bronią w ręku w oddziałach frontowych.

Osoby odznaczone Wojennym Krzyżem lub Medalem Ochotniczym są zrównane w uprawnieniach z uczestnikami walk o niepodległość z zastrzeżeniem art. 9, a w szczególności przysługują im w braku środków zapewniających egzystencję uprawnienia przewidziane w ustawie z dnia 2, 7. 1937 r. o zapewnieniu pracy i zaopatrzeniu uczestników walk o niepodległość Państwa Polskiego.

Zaopatrzenie ze skarbu państwa służy tylko osobie odznaczonej Wojennym Krzyżem Ochotniczym, o ile osoba ta udowodni, że ogólny czas jej służby ochotniczej wynosił conajmniej 20 miesięcy i że w czasie tej służby conajmniej 16 miesięcy walczyła z bronią w reku w oddziałach frontowych. Poza tym osoba ta musi odpowiadać warunkom, jakie stosuje się przy zaopatrzeniu osób odznaczonych Krzyżem Niepodległości.

Bilans Banku Polskiego

w pierwszej dekadzie lutego. — Zapas złota powiększył się

Warszawa, 16 lutego.

(Pat) W pierwszej dekadzie lutego zapas złota w Banku Polskim powiększył się o 0,1 miln. zł do 446,5 miln. zł. Stan pieniędzy zagranicznych i dewiz zmniejszył się o 1,3 miln zł do 17,1 miln złotych.

Suma wykorzystanych kredytów obniżyła się o 21,3 miln zł do 887,1 miln zł, przyczym portfel wekslowy zmniejszył się o 17,8 miln. zł do 727,9 miln. zł. Portfel zdyskontowanych biletów skarbowych spadł o 0,3 miln. zł do 64,4 miln. zł. Stan pożyczek zabezpieczonych zastawami odbniżył się o 3,3 miln. zł do 94,8 miln. zł.

Zapas polskich monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 1,3 miln. zł do 43,6 miln. zł.

Pozycje „inne aktywa" i „inne pasywa" uległy zwiększeniu, pierwsza o 0,8 miln. zł do 202,4 miln. zł, druga zaś o 0,4 miln. zł do 143,8 miln. zł.

Natychmiast płatne zobowiazania ob niżyły się o 1,0 miln. zł do 224,8 miln. zł.

Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej wymienionych zmian — zmniejszył się o 22,9 miln. zł do 1,325,3 miln zł.

Pokrycie złotem wynosi 30,79 proc. Stopa dyskontowa 4 i pół proc., stopa od pożyczek zastawowych 5 i pół proc.

Obieg bilonu

Warszawa, 15 lutego.

(Pat) Obieg polskich monet srebrnych i bilonu przedstawiał się w dniu 10 lutego rb następująco (w miln. zł — w nawiasach dane na dzień 31 stycznia): Suma globalna 444,9 (443,5), w tym monety srebrne 358,6 (357,1), bilon niklowy i brązowy 86,3 (86,4)

Nowe zwycięstwo Chmielewskiego

Znokautował on w czwartej rundzie Joe Lyncha

Z Nowego Jorku otrzymaliśmy wiadomości o nowym **zwycięstwie łodzianina, Henryka Chmielewskiego.** Stoczył on swą ósmą walkę jako zawodowiec w Ameryce, mając za przeciwnika **Joe Lyncha.** Jest to bodaj najlepszy przeciwnik, z jakim Chmielewski dotychczas spotkał się w Ameryce. **Lynch walczył dwukrotnie z mistrzem świata, Fredem Apostolim,** z którym coprawda obie walki przegrał, ale wykazał bardzo dobrą formę. Z Babe Risko przegrał on w 10-ciu rundach na punkty.

Walka Chmielewskiego z Lynchem przewidziana była na 8 rund, skończyła się jednak przed czasem, gdyż Chmielewski już w 4-ej rundzie znokautował swego przeciwnika.

Chmielewski walczył bardzo dobrze i miał niemal od pierwszej chwili przewagę. W drugiej rundzie poszedł Lynch na deski do dziewięciu. **W czwartej rundzie po celnym ciosie w żołądek, został Lynch wyliczony.**

Mecz odbył się w Portlandzie.

Rotholc remisuje z Podanym

na meczu Warszawa — Budapeszt 8:8

Warszawa, 15 lutego.

Pięściarzę węgierscy po porażce w Poznaniu rozegrali w środę mecz w Warszawie z reprezentacją stolicy. **Spisali się tu oni już znacznie lepiej, uzyskując wynik remisowy 8:8.**

Oczekiwano z dużym zainteresowaniem walk w wagach najniższych a **specjalnie spotkania Rotholc-Podany. Spotkanie to zakończyło się niespodziewanym wynikiem remisowym. Z jednej strony Rotholc walczył znacznie słabiej niż przed dwoma tygodniami, Węgier natomiast lepiej niż w Poznaniu.**

W dwuch pierwszych rundach nieznacznie przeważał Rotholc, trzecia była wyrównana. Rotholc w dwuch pierwszych rundach zadał zaledwie kilka celnych ciosów.

W wadze koguciej **Sobkowiak pokonał Bogatcsa,** dzięki przewadze w pierwszej rundzie.

Najładniejszą walkę stoczono w wadze piórkowej Czortek-Bondi. Zwyciężył Czortek, który jednak też nie wytrzymał trzeciej rundy.

W wadze lekkiej **Woźniakiewicz zremisował z Mandim,** który przez dwie pierwsze rundy umiejętnie stopował i kontrował przeciwnika.

W wadze półśredniej **Kolczyński zmusił Deliego do poddania się po drugiej rundzie,** przeważając zdecydowanie.

W wadze średniej Jakits wypunktował Miksa.

W wadze półciężkiej Neuding przegrał z Szigetim.

W wadze ciężkiej Sowiński w trzeciej rundzie przegrał przez k. o. z Sarközi.

Ogólny wynik 8:8.

REFERAT Dr. A. ALTMANA.

Staraniem klubu towarzyskiego przy N. O. S. w Łodzi odbędzie się dzisiaj w czwartek, dnia 16-go b. m. o godz. 9-ej wiecz. w lokalu własnym (Piotrkowska Nr. 96) referat p. dr. A. Altmana, członka światowego prezydium Nowej Organizacji Syjonistycznej, oraz przewodniczącego N. O. S. w Palestynie, n. t. „Żydostwo na rozdrożu". W referacie swym p. dr. Altman omówi kwestję żydostwa w diasporze i w Palestynie na tle międzynarodowym.

Wstęp wyłącznie za zaproszeniami.

SPORT

Mistrzostwa Łodzi w zapasach i podnoszeniu ciężarów

Łódzki Okręgowy Związek Atletyczny ustalił terminy mistrzostw indywidualnych okręgu łódzkiego w zapasach i podnoszeniu ciężarów. Mistrzostwa odbędą się w dniach 25 i 26 lutego w sali KP Zjednoczone przy ul. Przędzalnianej lub ewnt. w hali Wimy przy ul. Rokicińskiej. Walki zostaną rozegrane w stylu grecko-rzymskim.

W roku ubiegłym tytuły mistrzów zdobyli: w wadze koguciej: Łazarski (IKP), w piórkowej. Kulesza (IKP), w lekkiej: Domański (Wima), w półśredniej Kauc (IKP), w średniej: — Slickowski (IKP), w półciężkiej: Jakubowski (IKP) i w ciężkiej: Cymer (Wima).

Przed walnym zebraniem PZPN-u

Na walnym zebraniu Polskiego Zwiazku Piłki Nożnej, które odbędzie sie w Warszawie w dniach 25 i 26 bm. Łódź reprezentowana będzie przez 3-ch delegatów, których ustali zarząd ŁOZPN na najbliższym posiedzeniu.

Na walne zebranie PZPN okręg łódzki zgłosił wniosek o wprowadzenie karencji dla piłkarzy w tej formie jaka obowiązywała w roku 1936. Podobny wniosek jak ŁZOPN zgłosił również Śląsk.

Na walnym zebraniu PZPN zdecydowaną ma być również sprawa zmiany granic okręgu piłkarskiego łódzkiego (Jak już podawaliśmy, według projektu PZPN odpaść ma Kalisz, Koło i Konin, a wzamian dołączone mają być: Wieluń i Radomsko).

Dalsze mecze szermiercze o mistrzostwo Łodzi

W najbliższą niedzielę odbędą sie dwa dalsze mecze szermiercze o mistrzostwo drużynowe Łodzi. O godz. 17-ej w lokalu Tramwajarzy przy ul. Piotrkowskiej 211 odbędzie się mecz na szpady ŁKS — Elektrownia, zaś o godz. 18.30 w tym samym lokalu odbędzie się mecz Pocztowe PW — Tramwajarze w szpadzie i szabli.

Po dotychczasowych rozgrywkach w mistrzostwach drużynowych w szpadzie prowadzi ŁKS, zaś w szabli Tramwajarze i zdaje sie nie ulegać wątpliwości, że oba kluby zdobędą w wymienionych broniach mistrzostwo.

WYNIKI ZBIÓRKI NA F.OM.

Grodzki komitet Tygodnia Morza w Łodzi komunikuje, że urządzona w okresie od dnia 23 do dnia 30 czerwca 1938 r. w czasie Tygodnia Morza zbiórka na F.O.M. dała wyniki następujące:

do puszek zebrano	zł.	5702.82
na listy ofiar	„	7786.78
za sprzedany materiał	„	3627.95
subwencje	„	255.—
razem	„	17372.55

Podając powyższe do wiadomości publicznej komitet tą drogą składa najserdeczniejsze podziękowanie wszystkim ofiarodawcom i kwestarzom oraz tym, którzy pracą swą przyczynili się do osiągnięcia tak wydajnych rezultatów zbiórki.

UNIWERSYTET WYKŁADÓW POWSZECHNYCH (AL. KOŚCIUSZKI 21).

Dziś (16 b. m.) o godz. 8 min. 15 wiecz. wykład prof. A. Gurewicza n. t. „Maria Curie-Skłodowska — Człowiek i dzieło". Od godz. 9 do 9 min. 15 zapytania do prelegentów.

O godz. 9 min. 30 wiecz. wykład mgr. J. Rozenberga n. t. „Drobnoustroje szkodliwe a pożyteczne".

Od godz. 10 min. 15 do godz. 10 min. 30 zapytania do prelegentów.

Z POLSKIEGO TOW. KRAJOZNAWCZEGO.

W piątek, dnia 17-go lutego o godz. 20-ej w świetlicy towarzystwa odbędzie się pogadanka o kulturze orawskiej, z ilustracją muzyczną. Wstęp wolny dla członków i wprowadzonych gości.

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę częściową lub całkowitą mięsa, smalcu i wyrobów masarskich do instytucji miejskich w okresie od dnia 1 kwietnia 1939 roku do dnia 30 czerwca 1939 roku.

Wzór ofert i ogólne warunki przetargu otrzymać można w biurze Wydziału Gospodarczego, ul. Zawadzka 11, front, III piętro, pokój 59.

Oferty składać należy do godz. 10 rano dnia 11 marca 1939 r. w Wydziale Gospodarczym (pokój 59) do skrzynki nr. 2, gdzie w wymienionym wyżej terminie nastąpi otwarcie ofert przy współudziale oferentów.

Oferty, złożone po terminie, rozpatrywane nie będą.

Łódź, dnia 15 lutego 1939 r.

Zarząd Miejski w Łodzi.

OGŁOSZENIE.

Zarząd Miejski w Łodzi ogłasza przetarg nieograniczony na dostawę całkowitą lub częściową pieczywa żytniego i pszennego do instytucji miejskich w okresie czasu od dnia 1 kwietnia 1939 r. do dnia 31 marca 1940 roku.

Wzór ofert i ogólne warunki przetargu otrzymać można w Wydziale Gospodarczym Zarządu Miejskiego w Łodzi, ul. Zawadzka 11, front, III piętro, pokój 59.

Oferty na dostawę pieczywa składać należy włącznie do dnia 6 marca r. b., godz. 12 rano w Wydziale Gospodarczym, pokój 59, do skrzynki nr. 2, gdzie w wymienionym terminie nastąpi otwarcie ofert przy współudziale oferentów.

Oferty winny odpowiadać warunkom Instrukcji o sposobie oddawania i odbierania dostaw i robót dla Gminy Miejskiej Łódź (Dz. Zarz. Miejsk. w Łodzi nr. 12 z dn. 15 grudnia 1937 roku).

Łódź, dnia 15 lutego 1939 r.

Zarząd Miejski w Łodzi.

Sygnatura: IV Km 2416/38.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi IV-go rewiru Stefan Zajkowski, mający kancelarię w Łodzi ul. Narutowicza Nr. 35 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 21 lutego 1939 r. o g. 12 w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 92 odbędzie się licytacja ruchomości, należących do Józefa Radke, składających się z półek sklepowych, regałów, kontuarów, garniturów marynarkowych, mundurków uczniowskich i kombinesów męskich płóciennych, 50 metrów szewiotu i 60 ramiączek na rzecz Stefanii Olszowskiej, oszacowanych na łączną sumę zł. 2795.—

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 6 lutego 1939 r.

Komornik: (—) Zajkowski.

1 URZĄD SKARBOWY w ŁODZI Dnia 15.II 1939 r.
Nr. IV 46/12/Lc/A/39

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25.6.1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580), podej się do ogólnej wiadomości, że dn. 16 lutego 1939 r. od godz. 9—15, celem uregulowania należności pod. przemysł. i składki 1 Urzędu Skarbowego w Łodzi i Ubezpieczalni Społecznej w Łodzi odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości:

1) Manufaktura 114 kg., cena szacunkowa zł. 1050, Składnica, Kilińskiego 88
2) Manufaktura, 1000 mtr., cena szacunkowa zł. 1000.—, Wólczańska 127,
3) Postrzygarka o 2 nożach firmy „R. Kühne", 1 szt., cena szacunkowa zł. 1000.—, Wólczańska 127,
5) Wiklarka, 1 szt., cena szacunkowa zł. 400.—, Wólczańska 127.

Zajęte przedmioty można oglądać dn. 16 lutego 1939 r. od godz. 9 do godz. 15 w lokalu jak wyżej.

Za NACZELNIKA URZĘDU SKARBOWEGO:
Kierownik Działu Egzekucyjnego (—) L. WACŁAWSKI.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat Redakcji 127-24, dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 18-444; sekretariat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148 i 600-634.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.
Konto rozrachunkowe Łódź I, konto Nr. 4.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm. X 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. —

Słuszne reklamacje będą uwzględniane o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKTORZY tekstu redakcyjnego: na str. 1, 2, 3, 4 i 11 — Antoni W[...] na str. 5, 6 i 7 Bolesław Rawicz, na str. 8 i 9 Szymon Glück, na str 10 — Mateusz Rosner, Redaktor Dodatku Literacko-Naukowego oraz pozostałych stron „Republiki" — Władysław Polak. Redaktor dodatku „Panorama" — Edmund Bartoszek. Odpowiedzialny za ogłoszenia i reklamy — Konstanty Łosiew. Wszyscy zamieszkali w Łodzi.
WYDAWCA: Wydawnictwo „Republika" Sp. z ogr. odp. — Odbito w drukarni własnej, Łódź, ul. Piotrkowska 49.